

౩౦౬౯౯ వ్ర తి ది న ము వ క టి ం వ ర బ డు ను

Vol. 10.

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 29-వ తేది సోమవారము
ద థి రో థ్లా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, అశ్వీనమాస జహుళ పంచమి గె

No. 175

నంచిక ౧౭౫

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 వ్ర తి యి ం ట ను ం డ ద గి న ది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదిగత మాయమందుగాదు నకలుమందులవలన గొనబడుతున్నది. మంచభాషచీటిని చూచి గొనిన మోషముగలగు అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందంతటను వెలసినది

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టిపీథి, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రిక ముద్రక్షరశాల

ఇచ్చట అచ్చపనులు

సుందరముగ న్యాయమైన ధరలకు

చేసి యియ్యబడును

6, 7, తంబు శెట్టిపీథి, మదరాసు

బంగారు, వెండినగలును, పాత్రలును, కోరువారు

తప్పక చదివి చూడుడు! వాలముఖ్యము!! జరూరు!!

మా పేపరులు, మాతో లావాదేవి 10 సంవత్సరములనుండి చేయుచున్నవారికి అతిమాప్రదేశములం దున్న వారికి బంగారు, వెండినగలు, ఇతర సామానులు, రాళ్లనగలు, బహుమతి వ్రతకములు విధివిధిగా నెల్లలు ఇనాము కప్పలు మొదలగునవి ఎన్ని మోస్తరు లున్నవో అన్నిటిని పూర్తిగా 92 పతములలో 172 ప్రక్కలకలిగిన క్యాటలాగు ఛారి కోరిక మేరకు 1/3 డబ్బుతో క్రాసు వెజులో ముద్రింపబడినది. ఇట్టి క్రొత్తావలో (ఆంధ్ర, దేవిద, ఆంగ్లభాషలలో) ఇన్ని పతములను చేర్చి భారతదేశమందు ముద్రింపబడలేదనియే చెప్పవచ్చును. మారదేశములందున్న వారికి యిదిమిక్కిలి ఉపయోగము. వారుపుట్ట, పతము, నగ వెంబరులను తెలిపిన కావలసిన నగలు వారికి సకాలమునా రుండుచోటికి చేరును. క్యాటలాగు 3కి పట్టుబడి ధర 1-5-0 లయినను 1-0-0 యకే ఇవ్వబడును. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గుర్రప్పామి శెట్టి, నగలువర్తకులు.

25, వైవాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

కేరళ నబ్బులను కొనుడు

ఏల?

“మూడు కారణములు గలవ”

1. ఈనబ్బులలో సువాసన సున్నితముగాను, రమ్యముగాను చేర్చబడినది.
2. ఏలననగా అవి అన్నియు మిక్కిలి శుభ్రమైనవి, కల్తితేనివి.
3. ఏలననగా అవి శుద్ధస్వదేశీవి చందనము, రోజా, లెవండరు, బ్రౌన్ విండునర్, కోల్ తారు మున్నగు పలురకముల సువాసనలుచేర్చి చేయబడినవి.

సరసముగా విక్రయింపబడు ఇదేమాదిరి నబ్బులను కొనకుడు.

(2)

ధరలకు, ఇతరవివరములకు:—

Apply to:—The Business Manager, Kerala Soap Institute, Calicut.

నవలకాదు!

నాటకముకాదు!!

5 ప్రశ్నలకు } నమ్మోహము { కడరు చిక్కుకయే
వాసి కడరు } బహు వాసి
లో పంపిన } 1-4-0 వి. పి. గా
ఇట్టే చదివి అట్టేచించివేయునదికాదు. ప్రపంచమును.
మందుతో వైద్యము, చిదిలినదికి, కన్న లేనిమాపు, మనసులోని

మర్మము నేర్పడి విద్య.
మహర్షి జ నైకభూషణమును నీవిద్య
ను గురువులే నే ఆభ్యసించుటకు వీలుగ
నర్హమగు ధారాళమగు, మర్మజహిత
మగు తెలుగున వ్రాయబడినది. వెంటనే
అర్ధరూ. వంతువారికి మాత్రము ప్రతులు
అందును. వెల 2-0-0 వి. పి. చార్జీ 0-4-0

ఆడెస్:— ప్రొఫెసర్ సేఖర్, మెన్బర్, ఏలూరు.

దీపావళి వినోదము

మతాబాబు

అతివా! అశ్వినామా!!
ఇదిబహుళలో అమ్మ తీగతల మాటి మాటికి ఆహార
లక యంత గాలిలో నెలకు నీలికాలి, దానికంటే కదిలెక్కు
యొక్క వ శాంతినిచ్చును. ధూలు: 60 గలములు 2 ట్రీ
లవల్లు 1 కి, రూ 1-14-0 ఈ కలయికవారు సామ్య
భూమియందు యార్ద్రదేశమున కర్మ విజయవేసి పో
య్యవలెను లేక పువలడును. వి. పి. గా సర్దు మాత్రమే
లేదు. కర్తవ్యము స్వేచ్ఛాధరము.

శ్రీ క్రిష్ణా ప్రెస్సు, రాజమండ్రి.

గురునాథ బేషధాలయము

దేశాశ్వమును, ధారుత్యము పొచ్చించును. అతిమూలము
మూలకాశమునకు సంబంధించిన వ్యాధులు, సెగకోగము
మొదలగువాటిని అక్కతముగా బాగుచేయును. మలబద్ధకమును
పొంద్రోలి, ఆ లిని పొచ్చించు పిత్తసంబంధమైన వ్యాధులు
నాయుని, కఫము నున్న పవాటిని ఖండించును. ఇదన్నియుగాక
దేహమునకు బలమును, మంచిత క్షమను యిచ్చుటలో దీనికి సమా
నమైన టూనికు ఏదీయులేదు. స్వర్ణము, అర్జుణము, భూమి, మోక్ష
మొదలగు భస్మములు యందు చేరియున్నవి. నల్లంప
కర్మమును పొంద్రోగములందు దీని కమానమైన తేనెయు లేదు

15 దినములు బేషధాలయము టుడ్డి 1-కి రూ. 8-0-0

వి. ఎన్. ఎన్. ఎస్టేట్స్ లి, ఏ.

14, బ్రౌన్ మదరాసు.

ఏలూరుటవున్ సర్వినెం143 గల మేడలాటరీ

15 అక్టోబరు 1923 తారీఖున జారీ చేయబడిన G. O. నెం 443 రు ననుసరించి ఏలూరు పుర మండలిముఖాగారి కారణముల ననుకూలమున 4 వ. నవంబరు 1923 తేదీని వై మేడలాటరీ కల్పబడును.

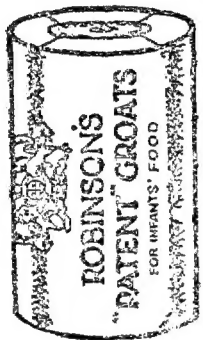
మూ:- లాటరీ పర్యవసానము గెలుపొందినవారికిముక్తమే ప్రత్యేకముగా వెంటనే తెలియవర్చబడును. తదితరులకు మూ, వ్యూహ్య, ఆంధ్రపత్రికలద్వారా తెలియజేయబడును.

ఇట్లు,
మాటూరి సర్వేశం, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.
ది 28-10-1923.

అన్నిప్రాయములలోను ఎంత పరిమాణమైనను

రాబిన్సన్స్ పేటెంటు పొట్టుదీసిన పెద్ద గోధుమలు వాడుటచే ప్రతియొకరికైనా లాభముగలదు. బిడ్డల తల్లిలకు మిక్కిలి అమూల్యమైనది; బిడ్డలు బాగుగా పెరుగుదురు. రోగులకు దినక్రమేణ పుష్టి హేచ్చును. ముసలివారికి సులభముగా జీర్ణమగును, చాలకాలమువరకు జీవించగలరు. ఆరోగ్యవంతులు మిక్కిలి బలవంతులగుదురు. ఇవన్నియుగాక ఇది మిక్కిలి రుచియైన ఆహారమని ప్రసిద్ధిచెందిన గొప్పవైద్యులు శిపార్సు చేయుచున్నారు.

Robinson's 'PATENT' GROATS

Manufactured by

Keen, Robinson & Co., Ltd, London.
(Incorporated With) ENGLAND,

No. J. & J. Colman Ltd., Norwich & London.

బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారి

త్వరపడుడు!!

గ్రంథరాజములు చౌకధరలు

కొలదికాలమే!!!

మాతన గ్రంథములు

గణపతి:- ఇది హాస్యరసక్రధానమగు చక్కనినవల. ఇది చదువమొదలిడెనవారకు తుదివరకును కడు పుష్టి నశ్యపుట్టించును. మొదటిభాగము 0-12-0 రెండవ భాగము 0-12-0.

రాజరత్నము:- ఇదియును నూతనముగా వ్రాయబడిన చక్కని సాంఘికనవల. కడునుశోచారముగా నుండును. అ 0-12-0. చతురచంద్రహాస చక్కని క్రొత్తనాటకము 0-8-0.

పద్యములు రత్నములు:- రాజసిద్ధిప్రబోధకములు: దుష్టబుద్ధియొక్క దురాలోచన, రాజ్యమునకై వాసిపన్ను గడ గుండె చలింపజేయును. ఇందలిరాజసిద్ధి ప్రతివారును తప్పక నేర్పవలసినది. ప్రతిపద్యమును ముద్దులాడుకుందుని ని వ్రాయుట నవనరము.

నాటకములు	నిర్దారచరిత్ర	0-12-0
గయోపాఖ్యానము	సుకాగోవిందచరిత్ర	0-12-0
తనన్దు హాదనము	నానక్ చరిత్ర	0-12-0
ప్రకృష్టపారువాతము	రఘుకులచరిత్ర	0-10-0
శ్వత్కవాసవదత్త	రామచంద్రవిజయము	0-10-0
పాశ్చాతీనరిణయము	భారతి భాషంజరి	0-8-0
నవలలు - చరిత్రలు	విశోదములు, 1, 2, భాగములు	0-8-0
కర్పూరమంజరి	కృష్ణవేణి	0-8-0
సౌందర్యలిల	మణిమంజరి	0-8-0
రాజరాజకథానిధి 1-వ భాగం	నందచరిత్ర	0-4-0
దిబో 2-వ భాగం	సుబర్ణగుప్తడు	0-4-0
హేమలత		
అపూర్వాబాయి		
	మొత్తం	18-4-0

శ్రీ లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారి గ్రంథము లన్నియు ఒకేసారి కొనుపారికి నొల్లనవంతు ఖరీదు తగ్గించి ఇయ్యబడును. ఆర్డరుతో మూడవ వంతు సొమ్ము ఆద్యాయస్సుగా బంధవలెను. పలయువారు:- కె. యల్. యన్. సోనుయాబాలు గోదావరి బుక్కు డిపో, రాజమండ్రి. ప.రా:- మాద్య పరస్మతీవాచక పుస్తకములు, ఆ నేకములైన యితరసాహిత్యములు కవలలు, చరిత్రలు, స్కూలు పుస్తకములు అన్నియు దొరుకును. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఇంగ్లాండునకు స్టీమరు రేటు తగ్గింపబడుట

హంబాల్లో నున్న మెక్స్ బాన్ మెంబేరెంపెనెనాడు ఇట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:- ఏప్రిల్ 9 వ తేది నీమకు పోనన్న డెవాన్తా స్టీమరులో రానుపోను ప్రయాణపు టికెట్లునుకొను వారికి పి. ఆండ్ ఓ. కంపెనీవారు తమ ప్రమామూలు మెయిలు స్టీమరు రేటును బదులుగా ఈక్రింద ప్రకారము డబ్బు కనూలు చేసెదరు.

పూర్వపురేటు:- 1 వ తరగతి సెలూన్ 90 పానులు, 80 పానులు, 70 పానులు, 2 వ తరగతి సెలూన్ 60 పానులు, 54 పానులు.

తగ్గింపురేటు:- 1 వ తరగతి సెలూన్ 66 పానులు, 62 పానులు, 2 వ తరగతి సెలూన్ 52 పాను.

డెవాన్తా స్టీమరు 1924 వ సంపు అక్టోబరునెల 28 తేదీని బందనునండి బాంబాయికి మార్చేన్స్ మీదుగా పోవును. ఈస్టీకురుమీదు తిరిగి రాలేనవా రిటిక్లెబుతో యి. బి. స్టీమరుమీదనైన రాకయ్యును. లేనిచో ఎక్స్-కలర్బిట్టి పి. ఆండ్. ఓ. మెయిలు స్టీమరుమీద రాకయ్యును. ఇతర వివరములు అను కోరినచో తెలిపెదము.

ఎల్లోరాస్టీమరులోని 4 వ ఇంజనీరు పి. జి. డేకా అను వరకు 6 శతకలనుండును అక్రమముగా తనవద్ద నుంచుకొన్న నేరము నొప్పికొనగా శిక్షామూల 18 శతకయు, 900 రూ॥ ల జరిమానాయును, జరిమానా చెల్లించనిచో మరిమాడు మారముల శిక్షయు విధింపబడెను.

టెలిగ్రాఫ్ ఛెక్ అఫీసు చార్జిలోవుండే ఉద్యోగివది పోస్టుటెలిగ్రాఫ్ ఛెక్ అఫీసు డిప్టీ అక్వాంటెంటు జనరలు, అని ఇదివరకున్న దానికి బదులుగా టెలిగ్రాఫ్ ఛెక్ అఫీసు అక్వాంటెన్స్ అఫీసర్ అని మార్చబడును.

కూనూరువార్తలు

ఇంగ్లాండులో ఒక సంవత్సరముండి తిరిగివచ్చిన సర్ ఫెడ రిక్ నికాల్సనున్న వారి సమీపియు 'గో' మాసములో నున్నారు.

వర్షములు

వర్షము లెక్కువకుటలన ఓట్టుపుట్టినవద్దను నీటి గొట్టుము కొట్టుకొనిపోయెను. ఇప్పుడు కొంచెము ఆకాశము మేఘములు లేకుండ నున్నది.

రాజరాజులో 80 వ తేదీన ముప్పిడి బగ్గరాజుగారు తగయిరా ను ప్రసిద్ధ పటకులచే తిగివేసిన సాహిత్యము క్రడర్చింప బడును.

ఈసాహిత్యమును వచ్చునీక రాజాజును సంధ్యారందన పరీక్షలు శ్రీరామ, గణపతివరరాత్రులు మొదలగు భగవత్ కార్యములు చేయు రామరావుపేట శ్రీరామసమాజమువారికిని శ్రీలక్ష్మణతోపయోగమును ఆననూయాపత్రికకును ఒసంగ బడును.

హిందీ హాకెటు డిక్టనరీ

482 హిందీ నేర్పుకొనుట కిది ఒక్కటే చాలును తెలంగాణా హాకెటికర్. మొత్తంగా కొంటే నాల్గోంతు కుళూవన్. త్వరపడండి. మం. ఆదినారాయణశాస్త్రి. అన్ని సాఫ్టులో దొరుకును. అర్కుంగంత్ (టికీ కేక్. న్యూవాను

అందరును వాడతగిన

మామదన మంజరి టూనిక్ మాత్రలు

బిటినివాడుటచే ఆయుస్సు అందము, అరోగ్యము మొదలగునవి వృద్ధియగును, అన్ని రకముల వ్యాధులకు ఎట్టి పోలికైనను మంచిచిలుము నిచ్చును 40 మా॥ లు బుడ్డి 1.5 థం రైచ్చవిద్య కావలసినవారికి వ్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ

8198 27 చె నాబుబారకోడ్డు, మద్రాసు

22-10-1928) విజయవాడపురి పట్టణం

దసరా సమావేశము- హైదరాబాదు

19-10-23 విజయదశమి శుక్రవారమునాడు సాయంత్రము నాగంజులకు శ్రీకృష్ణదేవరాయల ఆంధ్రభాషానిల యనుదిగ్గజులను బహిరంగ సభ సమావేశము చేయబడినది. సుమారు 1000 మంది ఆంధ్రులు సభకు విచ్చేసిరి. వారీయలు గూడ సభకులకుండిరి. భజన దైవప్రార్థనతో సభా కార్యక్రమ మారంభ మయ్యెను. శ్రీయ్యత సీలకంఠాచార్యులవారు సరసముగ గానము చేసిరి. మ-రా-రా అంబా ప్రసాదుగారు హాస్య వియమును- గోపాలకవికారావు కంఠముగాను కృష్ణంగమును వాయిచి తమకుల వాయిద్య నైపుణ్యమును ప్రదర్శించిరి. గామభూమి పాటలుకొంతసేపు ఆలకించిన తరువాత నరసింహారావుగారిచే ప్రతిపాదించబడి, కొందఱ వెంటట గంగాచెడ్డి హైకోర్టు నక్షిణగారిచే బంపబడి శ్రీయ్యత ఆలంపల్లి వేంకటరావురావు కంఠము హైకోర్టు నక్షిణదారు ఆగ్రాసవాధిపత్యము వహించిరి.

శ్రీయ్యత కోదాటి రామకృష్ణారావుగారు స్వనిరచితం బగు పద్యములను జదివెరి. ఇవి సుదర్శనవిజయము ఉత్తే-కరం బుగను నుండెను. పిమ్మట శ్రీయ్యత బూర్గుల రామకృష్ణారావు బి. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి. గారు ఆంధ్రులవిధిగుడిచి ముచ్చటించి, ఏక ఉత్సాహపూరితులగు యావ్యము. న్యాయవాది పరీక్షలో కడతేరి బాంబాయనుండి తిరిగి వచ్చియున్నాడు. పరీక్షలు నిజాంరాష్ట్రాధికేషణన కంఠయో మేలు గలుగునన్న నమ్మకముగలదు.

శ్రీయ్యత ఆదిరాజు వీరభద్రరావుగారు కొన్ని గీతములను గ్రామ్యముగ గానము చేసిరి.

తదనంతరము శ్రీయ్యత ముక్కరి వాసుదేవరావుగారు సమత్కారములగు పరుషిభములైన ఉపన్యాసములను గానించి సభాసభలను కడుపుబ్బనవ్వునట్లు చేసిరి. వీరిలో మొదటిది ఆంధ్రభాషనుగురించి కృష్ణదేవరాయల బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీవరసింహుగారు హైదరాబాదునుండి చేసి ఉపన్యాసముయొక్క అనుకరణము. ఇది విసవపువారే ప్రత్యక్షముగ నుపన్యసించుచున్నట్లుండెను. రెండవది ఆరకపురాజులు. మూడవది, బుద్ధజయఃకృత్యన సందర్భమున కీ శ్రీ. వెంకటరంగారావు నొంగుబడి ఆంగ్లేయోపన్యాసముగాని భాగము. నాల్గవది ఆరకపుర వకీలు తిరుప్పతియందలి కృష్ణనిర్మలములను తమదగునట్లు తెలుపుచు న్యాయవాది గానియైన బ్రహ్మయ్యును మాని పోయిపోయిన ఉద్యోగములో ప్రవేశించుట ఉత్తమమని చేసిన సంభాషణ. దీని యం దాంగ్లేయజడములు ఆరకపురలో వాడు అభ్యాసమును చూపబడినది. ఈనాడు ఆనకరణములు వీరధారణాకీర్తిని, అనుకరణ సామర్థ్యములను ప్రబల నిదర్శనములైన సభ్యుల వచ్చెరు కొందింక జేయగలిగినది.

అనంతరము బ్రహ్మశ్రీ పాలకోడేటి వేంకటరావు తర్ఫీ బి. ఏ. గారు తామెక్కువ ప్రశ్నలయొన్న నాటకచరిత్రను గురించి ఉపన్యసించిరి. వీరు గ్రీకులకంటె హైద్రపులే నాటక పద్ధతి మున్నందు గనుగొనరి తమ వ్యాఖ్యానములను జేర్చిరి. ఈ విషయమునుగురించియే ప్రత్యేకముగ ఉపన్యసించుట వీర కోరబడిరి.

ఇందిరాబాయి యను మాతాసంకల్పముల వయసుగల బాలిక దైవప్రార్థన సంబంధముల పద్యములను జదివెను.

శ్రీమూక కొందఱై శేషచార్యులుగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. ఆంధ్రుల యభివృద్ధిగురించియు ఇట్టి సమావేశములన గలుగు లాభములను గురించియు ముచ్చటించిరి.

మాతృకదన సంబంధమైన సంస్కృతిస్థోళములను పండిత పన్నిధానము సూర్యవారాహునిశ్రీగారు జదివి వాని భావమును విశదీకరించిరి.

అభ్యుత్థులు నాటిఉపన్యాసాంశములను ప్రోడికరించుచు తమ యభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించిరి. పండుగనయములగు దిట్టి సమావేశములు జరుగుట కిదియే మొదటిసారియనియు ఈ సవిన పద్ధతి క్లాసుపాత్రమైనదనియు తెలిపిరి.

శ్రీయ్యత ఆలంపల్లి వేంకటరావుగారు హైదరాబాదులో న్యాయవాది పని నారంభించిన ఆంధ్రులలో ప్రపథములు. వయోవృద్ధులు, అనుభవజ్ఞులు నిలయుయొక్క అభిమానులలో నొకరు. ముందరి నిర్మాణనిధికి సాయపడినవారు. శ్రీ కంఠముగారి అభ్యుత్థోపన్యాసము వారి వైరువ్యమును విమర్శనాభాషనమును ప్రకటించుచున్నది.

శ్రీయ్యత ఆదిరాజు వీరభద్రరావుగారి మంగళగీతము లతో కార్యక్రమము పూర్తియయ్యెను.

అభ్యుత్థులకును, ఉపన్యాసకులకును, సభాసభలకును, పరికరముల నెరుపుగ దయచేసిన అభిమానులకును కృతజ్ఞతా వంద నము లర్పించబడిన తరువాత సభ్యులు ఆత్మీ-పన్నీరు-తాంటా లాదులచే సత్కరింపబడిరి.

* * *
సభ్యులు గృహోన్ముఖులయందు వాటిసభకు ప్రత్యేకముగ నాహ్వానింపబడిన విద్యార్థి క్యామరాజు, రామ రాజువారి దానులు అవివార్యమైన కారణములచే నాలసముగ దయచేసిరి. మిగిలిన సభ్యులు వీరి గానామృతమును గ్రోలుటకు తిరిగి కూర్చుండిరి. నుమా రొక్కంటి కాలమువరకు ఈసభకు సభ్యుల నానం దానిని నోలబడించిరి. శ్రీయ్యత క్యామరాజుగారు హాస్యని యమువాయిచును గాత్రముతో మృదుచుధుముగ గాన మొనర్చిరి. శ్రీరామరాజుగారు మృదంగమును వాయిచిరి. క్యామరాజుగారు స్వనిరచితంబగు కొన్ని పద్యములను జదివెరి, రామరాజుగారు అటుతరువాత హాస్యరసప్రకటికం బగు సంభాషణములను గానించి సభ్యులను సంతోషపరచుటనుగా నొనర్చిరి. వీరు నిజాంరాష్ట్రాధ్యక్షు లగుట గర్వపడవలసిన యంశము. సోదర పుంగవులకు కృతజ్ఞత నూచనానంతరము సభ రెండవ కార్యము రాత్రి ఎనిమిది గంటల విరమింపబడినది. ఈ సమావేశమున ముఖ్యకారణమైన నానుమంకరావు కంఠముగారు ప్రశంసనీయులు.

వడ్లకొండ నరసింహారావు.

ప్రకటన

విశ్రుతారా? నాకు 1919 సంవత్సరం లగాయతు యేలూరు కాటవర వాదారీబోట్లకు సంబంధం కలిగివున్నది. అప్పటినుండియు నా బయతరవాతపాఠములుకలిగివుంటే వారములు వెంటకున్నా రావు యీ పదవలకు మానేజిమెంటు చూస్తూయున్నాడు. దిమిలూ మేమున్నా యేలూరు కాపురములు ము. రా. శ్రీ గో గు రామయ్యగారున్న బాంబాయిచేకొని (త్రిపురూ వార ముడై కడరు వ్యాపారం యావత్తు చూస్తూయుండి, రాజమం ద్ర మకాంలో రాజమండ్రి కాకరస్తులు కట్టాపద్దరాజుగారిని పు స్త గుమాస్తా అందరికన్న పెద్దగా యేర్పాటుచేకొని అధికారములు మాజువాణిగా ఆజుకుయిచ్చిపాడు. దిమిలూ 1922 సం॥ కం డిశంబరు నెలలో మాకున్నా, కయికరం కాపురములు ము. రా. రా. శ్రీ, ఆ ద్వై ప ల్లి పో త రా జు కా నం పీ రా స్వా మి గార్ల కున్నా పోటివచ్చిది. అప్పటినుండి నేను స్వయంగా మాంపెసి రిరపున మానేజిమెంటుచేతు నుడైకొనుకొని రాజమండ్రివచ్చి యాడిపాట్లమెంటు చూస్తూయుండేవాడను. అప్పటికే మాయిలాకా గుమాస్తాలలో కట్టా పద్దరాజు, నాగనబోయిన లక్ష్మీన్నారాయణగార్ల కొంత సొమ్ము వీలయినంతకుకంపెసిని మోసపుచ్చి వారిచివారు. అట్టిస్థితిలో నుండగా నేను స్వయముగా రాకటంచేత వీరల ఆజుపు చర్యలు క్రమక్రమేపి నాకు తెలుస్తూవచ్చివగాని నేను యిక్కడ కొంతకాలంబేసినన్నా, ఆకాలముగుటచేత నున్నా వారు స్వ గ్రామ స్థు లగుటచేతనన్ను జరిగినవానికి వెంటనే యేమయ్యు చేయలేక ఆంతటనుండి మా క్రమ కర్త లు లకు గాని మాకు గాని ఆంధ్ర న వ్త ము లే కుం దా నాకు వీలయినంత కరకు చూస్తూయున్నాను. కడకు కట్టా పద్దరాజు నాగనబోయిన లక్ష్మీన్నారాయణగార్ల చేసిన ద్రోహ పుచర్యలు తిఖితరూపకమయిన నిదర్శనములతో చూపించగలను. కడకుపద్దరాజుగారు 9-5-22 తేదిన మాకు రి సంవత్సరములకు అసగా 1925-26-27 ఏషియన్ నెలఖనకరకు నాఖరికం బ్రాప్త (వాకి యిచ్చివుండిన్ని 80.4.23 తేదీ వరకు మాకు కొంతసొమ్ము యివ్వగలిగివుండిన్ని నేను స్వయంగావచ్చి మానేజిమెంటు చూతుంటూ వీరినడ కలు తెలిసికొనుటవల్లనో యేకారణంచేతనో సడకు పద్దరాజు గారున్నా నాగనబోయిన లక్ష్మీన్నారాయణగారున్నా, యం కా మాకు జరవలసిన వరకు నిరాకరించి మాకు వ్యతిరేకముగా పనిచేయుట ప్రారంభించిపాడు. అప్పట్లో కద్దరాజుగారికి బహు అక్కింగ్గా కట్టా గుమ్మారావును ఒకగుమాస్తాగావుంచినాము. ది రి మి లా ది 7-8-28 న తే ది న మే ము న్నా ఆ ద్వైల్లి పోతురాజు నానం పీ రా స్వా మి గార్లనున్న బాంబాయి చేకొని మాతరపున ది 1-9-28 లగాయతు కట్టాగుమ్మారావునున్నా వారితోపున నాగనబోయిన లక్ష్మీన్నారాయణ గారిన్ని తగ్గించినాము. కడకు కట్టాగుమ్మారావు ది 2-1-28 తేదిన కొంతమంది దుర్బోధచేత మాకాలూకు సంయుట కట్టా

రి ఆక్రమంగా ఎత్తు పోయి మమ్ము నా నాడుర్భావము మాటాడి, నాకు. ది 8-10-28 తేదిన నేనున్నా నాతమ్మునున్నా రేపు లో వుండగా కడకు కట్టాగుమ్మారావు నానాడుర్భావము ఆడి మమ్ముకొట్టరాగా మేము అందుకుగానుపోతి. నేను వెటిసాము. విచారణలో నన్నుది. కట్టాపద్దరాజుగారు చేసినదురంతులవల్ల ది 12-10-28 తేదిన మేము మిటింగువెట్టుకొని రాజమం దిలో యాబోట్లకు సంబంధించిన యావత్తు మానేజిమెంటు నేను వహించుకొని కడకు కాపురములో కొన్ని అధికారములు తగ్గించినాము. వారికొకటికొకటి వారివల్లకయ్యవకారం కాబట్టి నిశ్చయించినాము. యాయభ్య మాచెందువరకు కడవలకు ననుభవ తేక రెండుపదవలకుట్టికే మిగతాపదవలకున్నా ఒక్కజతగా యేర్పాటుచేక రిరజులకు నవ్వంతేకుండా త్రిపురూన్నాము. ఎక రొకొందరుయొకమీద రెంకజత తిరగదనిన్ని ఒకజతపూత్రమే మేము త్రిపురూమమ్ముట్టున్నా చెప్పయన్నారట. ఆమాట ఆపదము. ది 20-10-28 తేదిన నే మిగతారెండు కడవలు కూడా రాజ మంధ్రునుండి లాభవద్ద నిలవలేకుండా భీమ దొంక వరకు దై రిర్తు గాత్రిపురూన్నాము. మాడిపాట్లమెంటులో సప్తయ గుమాస్తా లుగాని కడవసరంగు గుమాస్తాగాని మరియొక్కగుగాని కర్తకు లకు యేనిధమయిన నవ్వ ము క లి గిం చి నా లే క యే విధమయిన వత్తిడి కలిగించిపా మురయే విషయమున కయినా రాజయిడిలో నాపేరునగాని తాడేల్లికూడెం యద్దనపూడి వెంకట గుమ్మారావు పేరగాని కయికరంబో మ-రా-శ్రీ అద్దే పల్లి పోతురాజు కానం పీ రా స్వా మి గార్ల పేరగాని యేలూరు మ-రా-శ్రీ, గోగు రామయ్యగారి పేరగాని ఆయావరకుల పీలునుట్టి తెలియవర్చియెడల వెంటనే తగిన బందోబస్తు చేయించి, మా మంచితనమును కాపాడుకొని మియొక్క దయను సంపాదించుకొనగలము. ది 1-11-28 తేదీ నుండి మా బాయంటుకంపెసినుండి కట్టా పద్దరాజు గారిని తగ్గించ బడును గాన వారికిన్ని మాకంపెసినున్నా ఆతేదీ లగాయతు ముందు జరగబోవు మా సంబంధమయిన వ్యాపారములన్నా ఎట్టి సంబంధమున్నా లేదని యిందుమాలముగా తెలియవర్చద మయినది.

రాజమండ్రి, } యద్దనపూడి సూర్యనారాయణ,
25-10-28. } యేలూరుకాటవ బాంబాయిబోట్ల కంపెసి.

దీపావళిబాణసంచా అగ్ని క్రిడ. 10-27 రకములు.

రంగురంగుల మతాబాలు, కాకరపూవునట్టులు, టపా కాయలు, వెన్నముద్దులు, చక్రబాణములు, నక్షత్రములు, రోమ నుకాండెలు, తారాయవ్వ, చిచ్చుబుడ్లు, చేగోడెలు, బంగారువా న్న, వెండివాన్, అక్షరములు, అవుట్లు, చేపలు, తోటాలు, భో గియంటలు, తుపాకీమందు, అన్ని జేకములలోనిది.

665 మంజువాణి వెన్, ఏలూరు. కృష్ణా.

వెలువడినది! క్రొత్తనవల వెలువడినది!!

రహస్యవిప్లవము

(మనోహరన కరమగుడి లెక్కివు నవల) రహస్యములో రహస్యము తెలిసియుం తెలియని కలికి వలపులో రహస్యము- వెనుకముం వెలుగని వింత పెండ్లిలో రహస్యము-జననికే బరువగు సంతానములో రహస్యము-సాహస చార్యములో రహస్యము- అద్భుతహాత్యలో రహస్యము-రహస్యగోపనములో రహస్యము- రహస్యోద్బేదనములో రహస్యము-భయపెట్టుటలో రహస్యము- బయలుపెట్టుటలో రహస్యము-మనసులో రహస్యము-మాటలో రహస్యము-ఇన్ని రహస్యములు చేరి యీ రహస్య విప్లవమైనది! ఇన్ని రహస్యములను భేదించినవాడే కీర్తిరండు!!

చిత్రపటకోభితము. క్యాలికోలైండు. 274. పుటలు. వెల పోష్టేజీగాక రు 1.8-0. (645)

చందాదారులకు పోష్టేజీ గాక రు 1.0-0 మాత్రమే.

ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, కాకినాడ.

రత్నపురుష లేహ్యం

గుఖ్యానుబంధన, ఇతర కారణములవలన, కలిస కుక్ల ప్తమును పోనణచి బలముకలకగ జేయును ఈమూలికా మహిమ తెలియవారుండరు. విశేషించి ప్రాయ సవనము లేదు. శ్రీ 1-9 రు 2-4-0 లు. నెగ లేహ్యము- అన్ని నెగ రొగములను యిద్దర ముగా తుదుర్చును. బుడ్డి 1-8 1-8-0. కేటరాగుడు.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల
418 రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

“మన” అనుకోవడంవలన చెడుగు గొలిత ఎన్ని కలకులకు
అంభవించాం. మన బ్రాహ్మణేతరులని చూచిపోతు అవసర
మనచ్చటిప్పటికి అవలబు వెళ్ళా డొకరైతుబిడ్డ. ఆయన కానమ
యంలా అల్పాచమానమొచ్చింది. మనజిల్లాకందువలన 25 లక్షలు
నష్టమొచ్చింది. మాప్లానేగనుచిమయమలాను రాజకీయ ఖియ
దీల సౌకర్యమివయమలాను మనవారు చూపిన కనికరం
తలచుకుంటే ఇచ్చటికి గుండెవగులుతుంది. కాబట్టి మన అనేది
మనకు అచ్చుబాటుకాలేదు. మనబ్రాహ్మణేతరుల లాగునే మన
కమ్మవారు అచ్చిరారు. ఎన్నుకొడలచుకొన్నవారు ఎరిగినైవా
కలేనవరులను చూచి ఎన్నుకొలిగి.

విద్యావిషయములందు (పాఠ్య పాఠ్యాభ్యాస ఆదర్శము
లకు భేదమున్నది. ఇట్టిభేదములు అన్ని దేశములందు ఒక కాలము
నందుండెను. సాంప్రదాయమునకును స్వాతంత్ర్యమునకును, ము

మునకును కాస్త్రమునకును, గలతరపున
అధికారియైన వివాదము భారతదేశమునకు (కాస్త్రమును
ప్రస్తుతము పాశ్చాత్యప్రాచ్య విద్యావిధానముల విషయము
యిట్టి వివాదము జరుగుచున్నది. తేలిక, పూర్వచరిత్ర, భావి
అభివృద్ధి మున్నగు అంశములు యీ వివాదమునందు తేలిక
చున్నవి. సంపూర్ణముగ పాశ్చాత్యపద్ధతులను అవలంబించుట
మన జాతీయతను పూర్వచరిత్రను అవమానకరముగ నుండు
టు కొందఱు పరిగణించుచున్నది. ఇట్లుగాక పాశ్చాత్య
కాగితములను శ్రేష్టమైనదాని గూడ గ్రహించక సంపూర్ణ
ముగ ప్రాచీనపద్ధతులనే అవలంబించుట వలన జీవిత
సమస్య కష్టమగును. ప్రపంచమునందలి నూతనపరిస్థితులతో
పాటు మనము మనజాతీయతకు శ్రీకృష్ణమును కాపాడుకొనవలయు
నని యీ యాచంద్రు విధానములను సమన్వయము గావించవలెను.
జాతీయభివృద్ధికే గాక స్వర్ణము నుభయితియును గూడ యిట్టి
సమన్వయము అవసరము. శేషము మూర్ఖముగ ప్రాతపద్ధతులనే
అవలంబించి వలదొంగిని కొందరు, ప్రాచీనపద్ధతులను సంపూర్ణ
ముగ తిరస్కరించి పాశ్చాత్య వాతంత్రమును సంపూర్ణముగ నవలం
బించవలయునని కొందరు వాదించెదరు. మరొకందరు యిట్టివిమ
ర్శయు లేక సమయమునకు తోచినట్లు
జీవితమును గడపుచుండురు కాని చక్కగ జాలోచించిన
ప్రాచ్యపాశ్చాత్య విధానములయందు శ్రేష్టమునాటిని గ్ర
హించుట అవసరమని కృష్ణమగును. ప్రాతపద్ధతుల యందు
లాభరహితమైనట్లును భవిష్యత్తునందు జేయుటయు, వాతంత్రభివృద్ధి
ని పాటుల సౌఖ్యమునకును అనుగుణ్యముగ పాశ్చాత్యవిధానము
లందరి అంశములను గ్రహించుటయు కర్తవ్యము.

ప్రాచీన నాగరికతయందలి లోపములు

ఈ వాదమును బలపరచుటకు కొన్ని
నిదర్శకములు జూపెదను. వివాదముల గూర్చి పూర్వపు
యేర్పాటు లెట్లుండెడివి వివరించెదము. వరుడు, కన్య పరస్ప
రము కొరకొనక యెవరో వివాహమును నిర్ణయించుచుండెడి
వారు. క్షత్రియులును తమ గాంధర్వవివాహము గావించుకొన
వచ్చును. కాని, సాధారణముగ తిరిగి ప్రతిష్ఠామును వరుడు,
కన్య అంగీకరించుట ఆచారముగ నుండెడిది. ఇట్లుంటే నాడ యీ
యాచారమే అవలంబించుచున్నది. బాలికలకు వివాహము
టవలన సరియగు వరుడు దొరకనందున క్రమక్రమముగ బాలికల
వివాహము యీదు అధికము జేయబడుచు
న్నది. ఇట్టి పరిస్థితులలో కన్యలకును యీ
వసులకును వివాహవిషయములందు కొంత స్వాతంత్ర్యముండుట
అవసరము. ధర్మకాస్త్రములను ననుసరించి భార్యధర్మమును కొన్ని
నిర్ణయించబడింది. భర్త భార్యకు దైవతలంపుడు. నీడవలె భార్య
భర్త నుండుచుండవలెను. ఇట్టి ఆచారము మొదలగు కొన్ని
కరముగ నుండినవలెనధర్మములను చక్కగ గుర్తించి
అత్యంతమైన వాతంత్రము యేదియు లేదనియు, తనవలెనే మన
వ్యవస్థానుదాయము గ్రహించగలిగిన తమ జాతీయభివృద్ధి గోరుచున్న
స్త్రీలు యీ ధర్మ నిర్ణయమును అనుసరించుట అసాధ్యమగును.
ఇట్లుగాక అన్ని విషయములందును సమాన
స్వాతంత్ర్యము భార్యకుండవలయు ననుట స్త్రీల గౌరవమున
కనుగుణ్యముగను గృహస్థ జీవితసౌఖ్యమునకు సహకారిను,
అధునిక పరిస్థితులకు అనుకూలముగను, ఉండునుగదా. ధర్మ
కాస్త్రములను ననుసరించి భ్రమలను తిరిగివలె అజ్ఞులను యేవిధ
ముగ నైనను కొనసాగించవలెను. దేశభక్తి మోటును కొనసా
గించుటకే శ్రీరాముడు 14 సం॥ లు అరణ్యమునకు పోయెను.
వరురాముడు తండ్రి అజ్ఞ ననుసరించి తల్లి తిరస్కరించిన మొద
లైన భర్మములను తెలియజేయుట యందు ఆతిథియోత్సవలతో
గూడిన కథలతో మన వాఙ్మయము నిండి
యెన్నది. ఈ కాలమున కండ్లియిచ్చు తెలివితప్పుల అజ్ఞులన్ని
టిని మహారుకు కొనసాగించుచుండవలయునా? రాజకీయ
విషయములందు ధర్మకాస్త్రములను ననుసరించి సార్వభౌమము
విస్తృతసంభూతుడు ఈవిచ్చిన మృగమును పాశ్చాత్యదేశ
మున యెన్ని యో సంతకర్షణలకు పూర్వమే వదలుకొనితి.

కొంతమంది భారతీయులు తమయంద్రులందు ఒక
విధముగను వెంటల మరయొక విధముగను ప్రవర్తించుచు
ండురు. ఇంటియందు స్త్రీలు పూర్వచారపరాయణులు. తన
పూజలందును, శివులను పెంచుటయందును మున్నగు విష
యములందు ప్రాత పద్ధతుల నవలంబించు భార్యలనే భర్తలను
నరించుచుండురు. తన భావములను, భార్యభావములను
యెంతయో భేదముండుటచే నిజమగు నుభయితి నుండదు. కాని
తనకు భార్యకే లేవన్నను తన మరగౌరవమును, ప్రాచీన
పాశ్చాత్యములను తన భార్య కాపాడుచున్నదని అతిడు
విశ్వసించును.

ఇందువలన బాలికలకు విద్యనొనర్చుట అధునిక
కారములు తమకంత రుచితముగ నున్నను తమగృహమునందు
మాత్రము ఆచరణముండుచుండు, కొందరు వెంటల నొకవిధము
గను, తమగృహములందు వేరొకవిధముగను ప్రవర్తించుచుం
డురు. ఈవిధరీతి అంత మొందవలయునన్న స్త్రీలకు విద్యగ
రపుట అత్యవశ్యకము. పురుషులకు చెప్పబడు విద్యకాటనను
గృహస్థత్వములు జరుపుకొనుటకును, సాంఘిక జీవితమునకు
సహాయముగ నుండవలె విద్య బాలికలకునే కల్పవలెను.
ఈయుద్దేశముతో ఇప్పటికే బాలికలందు స్త్రీలకు చెప్పవలసిన
విద్యావిషయములను ఏర్పాటులను యాచంద్రులద్వారమును
వారు గావించురని నమ్ముచున్నాను. ఈ సందర్భమున సాధ్యమన
భూమివారు కొన్ని అమూల్యములగు సలహానిచ్చియున్నారు.

కాస్త్రపరిశోధనము

కాస్త్రపరిశోధనము జరుపుటకు అవకాశముల కలగజే
యట విశ్వవిద్యాలయమునకు భర్తమైయున్నది. మైసూరునందు
భారతదేశమునందు ప్రవేశించిన కాస్త్రపరిశోధనయొక్క
పరిశోధన మొనర్పదలను విద్యార్థులకు యిచ్చుట చక్కని అవ
కాశములు గలవు. ఈవిషయము విశ్వవిద్యాలయమువారు విద్యా
గర్భుల ప్రోత్సాహ మొనగెదలని నమ్ముచున్నాను. చెన్నపురి
విశ్వవిద్యాలయమునందును మైసూరునందును మైసూరునందు
మును విశ్వవిద్యాలయపు విద్యార్థులకు సైనికముగ భర్తలకు యే
ర్పాటులజేయుట లాభకరముగానుండును. మైసూరునందు
అంగ్లేయులైనవి అధికముగానుండుటచే యీ సందర్భమున యేర్పా
టులు గావించుట నుభయము.

సహకారోద్యమముయొక్క బోధనాప్రక్రమము

నేను పట్టభద్రులైన మీరు యేదనియించుచున్న కొన్ని
బాధ్యతలను భరించవలసియుండునని గ్రహించవలెను. రాష్ట్రపు
పౌరులగుటచే మీధర్మములను మీరు గుర్తెత్తవలెను. ప్రజాపిత
జీవితమునందు పాల్గొనుటకు అవకాశములు అధికముగ నుండును.
త్యరణ ప్రవేశపెట్టబడెను సుంకర
జలాల రాజకీయజీవితమునందలి కాంధ అధికముగా గలదు.
తృప్తికరముగ పాటులకు బాధ్యతలను నిర్వహించుటకు యత్న
మును ప్రజాభిప్రాయము యేర్పడుట అవసరము. ప్రజాపథ్యము
పొందుటకు నాడ ఇట్టి ప్రజాభిప్రాయ మేర్పడుటయే అవస
రము. సాధారణముగ ఓటమీలకు రాజకీయవిషయములను
అధికముండును. ఏదోకొంత చదివినవారు వారాత్రికల నను
సరించుచుండురు. ఇతరులు, చదువుకొనినవారు చెప్పెడి మాటల
ననుసరించి వుండురు. కావున సరియగు ప్రజాభిప్రాయ
ము యేర్పడునట్లు జేయుట రాజకీయ విషయములందు క్రద్ధ
కవించువారి ధర్మమై యున్నది. ఇందులకు నివృత్తపాత్రులు
తో కాంతముగ స్వపక్షభిమానము లేక సమస్యల విషయము
యూహించి అభిప్రాయములొనగుట అవశ్యము. ఇట్లు కాంత
ముగ నాలోచించుటకు ప్రారంభించిన రాజకీయశత్రుములము
క్షిణియనిన కొందరు వాదించవచ్చును. నిజముగ పార్లమెంటు
సాంప్రదాయముల ననుసరించి ప్రభుత్వవిధానము నిర్ధారించ
వలయునని రాజకీయశత్రుములేర్పడుట అవసరము. అయినను సరి
యగు ప్రజాభిప్రాయము యేర్పడుట పౌరులకును, రాష్ట్రమునకును
లాభకరము. రాజకీయ పక్షముల వాయులు, తమ పక్షభివృద్ధి
కొరకే పాటుపడుచుండురు. కాని, పక్షములారకు నేరజేయుట
కన్న దేశముకొరకు నేరజేయుట శ్రేష్టమని అంగీకరింపవలెను.

రాజకీయ విషయములందు పాల్గొనదలచువారు కొందరు
కొందరు ప్రత్యేకకాఖిలముయొక్క ప్రత్యేక పరిశ్రమ మొనర్చుట
లాభకరము. ఒకరే అన్ని విషయములందును సంపూర్ణముగా
పొందవలెను. సాంఘిక నేరజేయు వారు యితర
అందొకములందు పాల్గొనుట కష్టము. కావున యేదో ఒక
విషయమునందు పరిశ్రమజేయుట లాభకరము.

సాంఘిక సమస్యలు

తేజమునందు నుభయములకు గల పరస్పరభేదములు వృద్ధి
యగుచున్నవి. బ్రిటిషుప్రభుత్వముపట్ల భేదమునై ఆధారపడి
యెన్న హిందూమతమువీక్షితుమై శాశ్వతముగ నుండవలెను.
రెండుమతములకును నిజమగు మైత్ర అధికము గావలయును. భారత
దేశమునందలి యితరసంస్థానములందుకన్న యీ రాష్ట్రమునందు
వివిధమతములకు గలభేదములు తక్కువ. తక్కువగా నుండుట
సంతోషకరమగు విషయము. ఇట్టి నుభయితిగూడవలెను కాంత
ములను పరిశీలించుట నితరరాష్ట్రములకు లాభకరముగ నుండును.
ఈ రాష్ట్రమునందుగూడ సాంఘిక సమస్యలు తీవ్రముగ నుండుట
శోచనీయము. ఈ సమస్యల నంత మొందించుట విద్యార్థులకు
ధర్మము. అభ్యసంభ్యాకులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము యిచ్చు

విషయమై సంస్కరణముల సంఘమువాద కొన్ని సలహాల నిచ్చి
యొన్నాడు. ఈ సలహాలవలన యెంతవరకు లాభము కలుగునో
యితరరాష్ట్రముల నాను గమనించుచుండెదరు. రాజకీయవిషయ
ములందును, యితరవిషయములందును, యీ రాష్ట్రమునకును, బ్రి
టిషు ఇండియాకు దల రాష్ట్రములకును కొంత సామ్యమున్న
ను, నుభయముగ భేద మొకటొప్పుచి, ఇచ్చట పాలకుడును, పాలి
తులును ఒకరే వాటికి భేదము వారు అందుచే
పాలకులను ప్రత్యేకముగ సంక్షేపమునను విషయములందపు
పాలకులపట్ల రాజావధు అధికముగ సానుభూతియుండుట సహ.
జము ఇది మీ అభివృద్ధికి మిగుల సహకారి నున్నది.

భారతదేశ చారిత్ర పఠనము

పండిత పి. టి. శ్రీనివాసయ్యగారి యుపన్యాసము
దేనివారము సాక్షులకలము ముద్రాను ఈ పాఠ్యముల
సంఘము రిపుర కెల్లమునుండినవన పి. టి. శ్రీనివాసయ్య
గారు భారతదేశ చారిత్రమునుగూర్చి యుపన్యాసించు
టయు ముగిసి. నేను జెప్పబోవు సంగతులు పఠనము
లందరి వ్రాయుచుండునకు సంబంధించవు. నాసంధ్యే వేరు
కొంతటి యూరపియును భారతీయుల నిజచారిత్రమును గప్పి
పుచ్చి తప్పులగుటలను బుద్ధిపూర్వకముగ వ్రాసిరి. వీరిందరును
హిందూ చూచుకొనిన బ్రిటిషు యూరపియును ఒకదానితో వా
కటి సంబంధము లేకుండ వ్రాసిరి.

భారతదేశ చారిత్రముయొక్క ప్రాతిపదికమును గూర్చి
కొందరు యూరపియును చర్చల జారుట చర్చియునుగూర్చి భూ
రతస్థలను వ్రాసిరి. భారతదేశ చారిత్రము ప్రారంభమైన తేదీని
ఎవరు నిర్ణయించగలరు? మును చదివిన భారతదేశ చరిత్రము
ఏదో కొన్ని విచారకరముగు సంగతులతో గూడుకొన్నది. దీనినే
భారతదేశ చారిత్రక పఠనమును చూచుచున్నాడు.

ఈసంగతులు అభ్యయలకును గౌరవము గావు.
1830 సంవత్సరమునండి కేటింగరు, ఈయూడు వందల
ఏడువేలవేల, భారతీయులు బ్రిటిషుభావములను గ్రహించలేదు.
వైశాఖరము అంతయు చూచుటకు బ్రిటిషుభావముగ నేయు
దును. కాని తరువాత ఈయూడు వందలవేలవేలవేలవేల భారత
ప్రవృత్తి నే కల్గి యున్నాడు. హిందూదేశచరిత్రమునకు చెందిన
సంగతులన్నియు నిజముగ భారతీయసాంప్రదాయనే అనుస
రించినవి. బ్రిటిషు సంబంధములేకనే యభివృద్ధి చెందుచున్నది.
దేవాలయమును నిర్మించు శిల్పికాస్త్రము 8000 ఏడవపూర్వము
ప్రారంభమైంది. ఈ కాస్త్రము ఏమియు శిథిలముగాలేదు. దిన
దినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. ఎట్టియూరును తెంచలేదు.
(సంతకము.)

వేదములోగూడ బ్రిటిషు సంవత్సర మేమియు లేదు.
హిందూ మతమునకు బ్రిటిషు పౌరపదాయ మేమియులేదు.
కొందరు చారిత్రకారులు హిందూదేశ చారిత్రము ఆర్యులంద
యూరపి తో ప్రారంభమయ్యెనని వ్రాయుచున్నాడు
మహాత్ముడియొగము మహాత్ముడు జన్మముతో ప్రారంభమైన.
దని వ్రాసిరి. కొందరు జన్మమునందేయు ఈ పుక్కిటిపురాణము
లను మనము నమ్మకలెనని వారి యభిప్రాయము. కాని నేనట్లు
నమ్మువాడను నాను. నేను హిందూదేశ చారిత్రమును కవిశ,
సంస్కృత మూలాధారములనుబట్టి చదివినాడను. పురాతన వస్తు
పరిశోధనములనుబట్టి నూడ చదివెతిరి. వీటిన్నిటినిబట్టి చూడ
హిందూదేశ చరిత్రమును మానవుని పుట్టుకతోడనే ప్రారంభమై
దని చెప్పవలెను. మనజాను మొదటి జన్మస్థానము భారతదేశమే
ఇది నా దృఢభావము. నానుసహాయము పండిత ఇలియట్టు
స్మిత్తు గారుగూడ మనమును గంగాతీరమున పుట్టెనని వ్రాయు
చున్నాడు. హిందూదేశచరిత్రమును భూగోళకాస్త్ర సహాయము
తోడను నిజస్థితులందని వాఙ్మయసహాయముతోడను చదువవలెను

అభ్యుత్పలై పి. పి. రామస్వామయ్యగారు అయ్యంగ
గారితో అన్నిటియందును ఏకీభవించుచున్నాడ ననియు హి
ందూదేశచరిత్రమును మనము తప్పుగ చదువుటకు ఏదో ఒక గొప్ప
పాఠపాటుండవలెననియు వాని నెవరును కనుగొనలేదున్నారని
యు నుడిచిరి. మనము భారతీయసాంప్రదాయమునే నిజపుకొని
భారతీయ ఆచారములను సాగించితిమేని మన భారత స్వక్తి
త్వమును నిజపుకొనగల మనరి.
అభ్యుత్పలై ఈ పన్యాసమునకు వందనములతో సభ ముగి
సెను.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కళాకార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

తిలక్ మహాశయిని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా సత్యనాథాచార్యశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీ భాషాశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీ నేర్చుకొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము డిటర్	...	0	6	0
అంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
శ్రీ గురుభాషామృతము అను పేసారగ్రంథము ధర్మపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4	0
హిందీ తెలుగు పాఠ్యశాస్త్రము ద్వితీయ పాఠ 1-0-0 సంగీత శాస్త్రము తమిళము ... వెల 0-8-0
తర్జుమచంద్రిక ... వెల 1-0-0 సతీకా ఆధ్యాత్మికచింతామణి	...	0	12	0
శబ్దకాముని (నిఘంటువు) జేబులోనిముద్రనది	...	1	4	0
సత్యవత్సవాభ్యాసము-పద్యకావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూటగట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్యమేని వదల మని జనింపదు	...	1	0	0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కళాకార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టిపేది, మద్రాసు

ఇ స నా వె లి

ఇకనో ధైరి అనుచు అంటి మలేరియా బోవధమును వాడుటచే మలేరియా రాసీతిక ఆటంక పడదు. ప్రస్తుత కలమందున్న బోవధములన్నిటిలోను ద్వితీయే యిది స్వల్ప కష్టమునను సేరించుటచే మదరకు, అయితే ఈ ద్వితీయ బోవధము సేరించి, జ్వరము తగ్గుచు నుంచి యిచ్చిన శక్తుకే గురువును, తిరిగిరాదు. గొప్పవైద్యకాస్త్రజ్ఞులే దీనిని కష్టము చేసి యున్నారు ప్రతిదినము ఉదయము, సాయంత్రము లో మౌనము సేరించిన మలేరియా రాసీతిక ఆటంక పడదు. కిద్దలకు ఏ జయోగించుటకు ఇకనో ధైరి అను బోవధముగలదు. ఇకనో ధైరి అనునదియే ద్రవరూపముగా తయారు చేయబడినది.

ఫెటో - డైస్ రక్తజ్వరములను మంచి పీల్చి తెచ్చుట యందు విశిష్ట ఆధురముగా జరిగెను. మలేరియా జ్వరము చే బంధించి మైసట్టియు మరి ఇతరకాణముల చే కలిగిన అవయవముల నడతిక, నిస్సరుగు పోగొట్టుటయందు దీనికి సమానమై టానిక్ మలేరియా లేదని నిర్ణయముగా చెప్పు వచ్చును.

నాసిరా - డంప్ర అతి మాత్రము వాడము చేరనియక మంచి జీర్ణ శక్తిని కలిగించుట యందు ముఖ్య భావ సంబంధముగ పోనియము. విశేషము లోహసంబంధముగ, పోనియముల కామరూపమునందీది.

అంట్ర తియ్య వాయువు, మాత్రకృష్ణ రోగము, మూత్రమునందు ఉష్ణ ఎక్కువగా చేరుట, యితర మాత్రకాళ సంబంధముల వ్యాధులను పోగొట్టుటయందు అనమానమైనది, వాతరోగమునకు రామరూపమునందీది.

గయోక్తాండ కష్టములే నుభముగా విరోచన ముగు లోహసంబంధముగ పోనియము ఇది అతిశ్రేష్ట మగు విరోచన బోవధమున అందరు సిఫార్సు చేసియున్నారు. మాఖ్యముగా మలబద్ధము మామూలుగా గల వారు సేకులతో దడత, తిరిగి అని సాగముగల వారు దీనిని వారు చున్నారు.

Sole Agents for:— INDIA, BURMA & CEYLON
Messrs Gorio Ltd. P. O. Box. 159 Fort BOMBAY.
ఇండియా, బర్మా, సింహళమునకు పోల్ ఏజెంట్లు:—

మెనర్స్ గోరియో (లిమిటెడ్) తపాలపెట్టె నెం. 159, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

వాడితిరా? వాడకుండిన తక్షణమే తెప్పించి వాడి నంతోపింపుడు!!

ఈ ఆయుర్వేద మూలము మొదటి రకం కస్తూరి, కుంకమపువ్వు, కచ్చకర్పూరము, అమూల్యమైన వన మాలికల చేర్చి తయారు చేయబడినది. హానికరమగు కస్తూరు లందుచేరుటలేదు. పిన్నలు, పెద్దలు, ముగిలవారు, వాంఠము మొదలగు వారందరు అనుపాద్యమతో అన్ని వ్యాధులకు వాడగలగినది. 250-800 మాత్రలు గల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-4-0 బుడ్డు 6-కి 1-4-0 పోస్టుఖర్చు చేరు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన బోవధములు కచ్చక మంచి గుణ మిచ్చును.

తాచా పనోదిన:—సాధారణమైన జ్వరములు, చలిజ్వరములు, మలేరియా మున్నగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును. (64 పొట్లములు గల) ప్యాకెట్టు 1-కి రూ 1-0-0.

శివకాంతి తైలము:—బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీగా చక్కెరలో అతిసుఖముగా వారి వారి వయస్సు ననుసరించి కొన్ని బొట్లు తీసుకొనిన నుభముగా విరోచనమగును. కష్టము లేదు. సంకటము, అనానాము వుండును. బుడ్డి 1-కి ధర 0-8-0.

సర్వాంగ బలకారి:—(కాపి, టీ, కోరో మున్నగు పోనియము జేహోగ్యమును కలుపుదుగాక అనేక వ్యాధులకు వారణమగును. అట్లు లేక జేహానందుడు వ్యాధులను పోగొట్టి మలబద్ధమును, లేక ఇతర వ్యాధులను రాసీతిక ఆటంకపరచును. అనేక వేల ద్రవ్యముల ఖర్చుచున్నది.) ద్రవ్యా 1-కి ధర 0-7-0.

మహా సాభాగ్య శొంతి:—(బాలింతల పాలిటికి కర్మకసాదము కంటిది. కనిపప్పుడు, తగవార వారికి మియెన బోవధములు యివ్వవలసిన వారికి ఈగు వ్యాధులన్నిటిని యిది కర్మక మురుగును. 20 కులంబుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-0-0

పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శ్రీరాధామణివైద్యశాల, మైసూరు.

(8) బ్రాంచి, నెం 331, తంబుకెట్టిపేది, మద్రాసు. బ్రాంచినుండి, వి.పి. లు పంపబడును. (594)

సమకాలికాభిప్రాయములు

ఎన్నికలు : ప్రజలకర్తవ్యము

(స్వరాజ్యపత్రిక)

ఎన్నికలు సమీపించుచున్నవి. ప్రతికట వాల్చుములల నుండియు ఎన్నికల జాబులు వచ్చుచున్నవి. జాబులు (తన వృద్ధాప్యమును వ్యక్తము చేయుచున్నవి. ఈవత్సరము ఎన్నికలు సాంఘిక కమస్యగా జరిగిమించుట విమరకరము. గతవత్సరము జరిగిన పక్షము ఎన్నికలలో విజయముగాంచిన ఎన్నికలు కేవల సాంఘిక సమస్యగా జరిగినవివదలేదు. మొదటి ఎన్నికలలో బ్రాహ్మణులకు వ్యతిరేకముగా గొందఱు జన్మినునాయకులు ప్రజాత్మముచేసినమాట కత్తమే. కాని, ప్రజలు బ్రాహ్మణులగునాడ నెన్నుకొనిననుట మా. రామచంద్రరావుగారు, ఏ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు దురినేటి కేవగిరిరావు పంతులుగారు మొదలగువారు తార్కాణ. అటుచే నెనుకటిఎన్నికలు రాజకీయకమస్యగా బరిచింపబడిన వని చెప్పుటలో అతిశయోక్తి లేదు.

ఈపత్రికలో గతవారము, ఈవారము యాదించిన జాబులక జూచితిమేని ఈ సంవత్సరము ప్రజాస్వామ్యము మూలనిధము తెలియగలదు. ఎచ్చటజూచినా ఏసంఘమునా రాసంఘమునా రికే సమ్యక్తు లొనంగునటయినను వార్తలువచ్చుచున్నవి. కమ్మవారు కమ్మవారికి, రెడ్లు రెడ్లకు, కాపులు కాపులకు, త్రిత్రియులు త్రిత్రియులకు ఓట్లు ఇత్తురనువార్తలు, ఎవ్వకల యానను నూన నలు బయట నెడలచున్నవి. కమ్మతనము, కాపుతనము, త్రిత్రితనము రాజకీయరంగమున దేమి పని చేయగలవు? బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేంద్రభావములు, మహమ్మదీయ మహమ్మదీయేంద్ర భావములు, క్రైస్తవభావము, అన్నింటిని విడలించి నేను భారతీయుడ నను అవర్ణముం గొని రాజకీయధీనులు ప్రకర్షింపలేదు. హిందూజాతీయత చీకటిలో ప్రస్తుతస్థితిలో సాంఘిక భేదము అందీతీయ నమమాట సత్యమే యైనను, రాజకీయవిషయములో సాంఘికవిషయములకు బ్రాహ్మణ్య మొనంగుట విచారకరము.

కృష్ణాచందలమునందీ ముదలములో 12 గురు ఆధ్యర్థాలు నిల్చి అందొక్కరును స్వరాజ్యపక్షమువారు లేకుండుట విచారకరము! మద్రాసు రాజధానిలో ప్రస్తుత సందర్భములలో స్వరాజ్య పక్షమునకు విశేషావకాశములు దాని మొదటినుండియు వెలిసిన సంగతి కాని, ఇంకాభూతుగా లేకుండునది యనుకొనలేదు. ఈన్న వారిలో నైనను, బాలాజీగారి మద్దేతుప్రకారము ప్రతిభుటనమును ఆదర్శముగా గొనకున్నను ఆయాదర్శమునకు జేరుంలో నన్న వార దంపన్నలో చెప్పుటగుడ దుర్లభము. ఆధ్యర్థము, ఓటయలు దనుసాంఘికబలమునే ఆధారపరుచుకొనింట్లు గాన్నించుచున్నది. తమకిమ రాజకీయతత్వములను ఆధ్యర్థము ప్రకటింప బ్రయత్నింపలేదు. ఓటరు లంతునందు రాజకీయ తత్వము లపై దృష్టిని బ్రసరింపజేయులేదు. "నేను! మీసంఘమువాడను! ఆవును మేము మీకు ఓటు లిత్తుము" నేను పరిపాటియెనని!

ఈసందర్భములో కాంగ్రెసువారిధర్మ మేమి? యను ప్రశ్న సహజము. కాంగ్రెసువారు మ-రా-రా-శ్రీ అయ్యదేశర కాశేక్యరావు మతులుగాను, కామారు వెంకటదాసయ్యగారు, కామారు వెంకటాచలతయ్యగారును కొందఱు జన్మిను పార్టీ వారికి సాయము చేయుచున్నట్లు జాబులు వచ్చుచున్నవి. ఈస్థితి గతులలో కాంగ్రెసువారవలెంచి చివరార్థ మొక్కటియే కన్పడుచున్నది. దీర్ఘి రాజీకావించినది స్వరాజ్యపక్షమువారికొకటగాని జన్మినుపక్షమువారికొకటను కదిలరులొకటను గాదు. ఢిల్లీ తీర్మానము స్పష్టముగా సహాయరారణ మవలంబించుచు కాననసభలకు బోధుటకు ఆంతరాత్మకు సంబంధించిన, మరయు నకు సంబంధించిన, అధ్యంతరములు లేనివారింనున్న శిక్షయన్నవి. లోకలక బ్రతిష్టించు ప్రజలను స్వీకరించువారు, మజిల్లా కలెండరుగురధ్యర్థలలో నొక్కరును లేరు. కటస్థము గా మారకుండుట మనకర్తవ్యము.

మిల్లుయజమానుల సంఘము

బోనసు యియ్యలేమని తీర్మానించుట
అనామ్యదాబాదు, అక్టోబరు 27:—ఇచట కార్మికసంఘము పనివారలకు సంవత్సరం బోనసు యియ్యలేమని బోరగా నిన్నను మిల్లుయజమానుల సంఘమువేరేము జరుపబడి, గుడ్డల వ్యాపారము తగ్గుటచేరక, క్రొవడిపారి రెండు నెలలకు పాగా సమ్మెకట్టుటచేర మిల్లులకున్నవము వచ్చుచేరను బోనసు నేమియు నిచ్చుటకు ఏములేదని తీర్మానించెను. (అ. నె)

అఖిలభారతపు తపాలా పనివారల మహాసభ.

అధ్యక్షోపన్యాసము

కొత్తూరు అక్టో 28:-నేడిచట ప్రారంభమైన అఖిల భారతపు తపాలా పనివారల యొక్కయు, రైలుల్నే మెయిలు పనివారల యొక్కయు మహాసభకు భారతదేశమునం దన్ని భాగములనుండియు రి కంబులకు వైగా క్రమియైన 900 మంది వైగా ప్రేక్షకులును వచ్చిరి.

అధ్యక్షులగు అమలమహారాజుగారు రుపకృపించుచు తపాలాపనివారల కవైచులగుర్చి చెప్పింది, 1920 పోస్టులకుమిటి సులహుప్రకారము చర్యదీసికొన్నను పనివారలకు కృప్తిరహిత సుందరము, వారికోర్కెలనుచరలవరింపవలెననియు చెప్పిరి. పోస్టాఫీసు తెలిగ్రాపులనుజేయుటవలన, పోస్టాఫీసును, తెలి గ్రాపుకాపును గల లెక్కలను సరిపుట్టుటగుర్చి చెప్పయి చందుగారు సభ్యులను దెల్పి, తెలిగ్రాపు అదాములలో కొటి రూపాయలను పోస్టాఫీసుభాగముగ కోరుబయికున్నానని, అకాగమైనది గాని కాదని చెప్పిరి. కృషయను తగ్గించుటను గుర్చి చెప్పయి క్రిందికిగతి పనివారు దెచ్చుకొను జీతములకును వై తిరిగివారు పొందు జీతములకు గలవారనుగుర్చి వ్యాఖ్యా నము చేసి, ఇండియాలో సువర్ణత యాని బిగ అట బయిబడిన దనియు, సమర్థత తోపుచి ఆధారపడియుండునని చెప్పి ఆ తనిఖీయే ఆటంకముగ నున్నదనియు చెప్పిరి. ఈ విధానమంత యును పూర్తిగ మార్చివేయవలెనని చెప్పి, యితర కాఖలకలనే పోస్టులకాఖగూడ అతిభారమైనదని చెప్పిరి. ఈ కాఖయొక్క విధానమంతయు వరిక్షించియెడల వైతరగతల బండికి రి ర వక్ర మున్నటుల దెలియాలను. వై తర తి నిబ్బందికి క్రింది తరగతి వారికిని రాయవారములు జరుగుట కి కేకమార్చుముగలవు. ఇం దుకు ఫలితముగ వై తరగతుల అతిమితమగు ఖర్చును ఎక్కువ జేయుటయే గాక తని జరుగుటలూ అలగ్యమగును. కృషయను తగ్గించుటలో ప్రధమమున జే జవలినపని యిపుడు దై ర్ఘ్యరజైన రలు ఆఫీసునందు కేంద్రింపబడిన పనినంతను విభజించుటయని అధ్యక్షులు నూచిందిరి.

ఇంకను ఆచార వ్యయమును తగ్గించుటనుగుర్చి నూచనల గాచించుచు విదేశపు టప్పాయిను దీసికొనిపోవుటకు కృషయ ప్రయనుల పద్ధతిని మాన్యమయిను. పోస్టులు తెలిగ్రాపు బం బ్రోతులజీతములందు గలవారనుగుర్చి వివర్చించి, అధ్యక్షుడం తట ఆనేకములగు వారిల కవైచుల దెల్పి, సంస్కరణముల గాచించుటలో కవైచులు అనుకొనుటయే గాని నిజముగ లేవనిచెప్పిరి. ఇంకను వలసిన కొంచెమెక్కువసానుభూతియు, దయయు రాజకీయజ్ఞానముతో కూడిన దృష్టి యు, క్రైస్తవ మైయున్నది. తరగతుల చక్కలగుటకు దెబ్బకులకు దానం చులకు వివియోగించవలయును. పిటిషన్లు మనజర్లు పెట్టెంత మార్తమున పనియగునని పనివారలు తిలంపగూడదని ఆయన దె ల్పెను. ప్రార్థనలు నిరపయోగములని ఆసోసాయుల వెల్లడియో యెను. వారిహక్కులను వారు కోరుటకు నేర్పొనరలయును. అందులకు ముఖ్యమార్గము సభ్యులగు నిర్మాణమే. బలము గల సంఘ మేర్పడి అందు అన్నిరింగతులపనివారలకు ప్రాతి నిధ్యముండి మండినమయమున వి జ ఆ దౌర్జన్యపీఠిమగు మార్గమగు సమ్మెకట్టగల్గియుండవలెనని ఆయన చెప్పెను. సమ్మె కట్టవలెనని యే మో పే ల క ము గ ఆయన చెప్పెను. కాని యీ సాధనము నుపయోగించుటలో కిక్ష బడని కొంతమగ జేయు బలవంతములన్నియును పనికిరానకదు, సభ్యులందరను క్షిదముగనున్నపుడు సమ్మె కట్టవచ్చును. అట్లు నాయకులు స మ్మెకట్టునపుడు సమ్మెకట్టవారలకు సంఘము సహాయముజేయు టకు దగినధన ముండవలెను. "మీరు ఇట్టి క్రికల్లియండి, మీ రుకోరునది న్యాయమని కృప్తిగల్గి మీకోర్కెలకు దెబ్బను అల్లి మేటమును బంపుడు, అప్పుడు తప్ప విజయము చేపూరును.గ అని ఆయన చెప్పెను. చందగారు ముగించుచు కంఠరలోలా పోస్టాఫీసు మాస్టరు అత్యురలలు రాయగారిని ఆగ్రస్తు రి క తే డిని నాకృత్య గాచించినవిషయమును దెల్పి ఆయనచారిత్రమును దె ల్పెను, అయ్యది సభ్యులనేక క్రికల్, ఆయనర కేముడిగూడ ప్రకాశకంకమై యుండి నని తెల్పిరి. (ఆ. వె)

తామర తైలము

తామర, తీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు చాల మంచిమందులతో రయారచేయబడి ప్రఖ్యాతిగాంచింది. వేలకు వేల డబ్బాలు విక్రయము, వేల 9-8-0

రాజ ప్రతినిధివర్గటనము.

పాటియాలా మహారాజ సత్కారము.

రాజప్రతినిధి కాంపు, అక్టో 27:- లాహోరులో కాజ ప్రతినిధి యాక్రిందివారితో సభాపించి:- గొల్ల సర్దారు బ వాదూరు నుండరసింగు హాజీరిన్, రాజా కర్ నురుభతు సింగు జేడి, కోధిరావునారాయణ సింగు, దివాక్ రాజారంధ్ర నాథ్, డి||బి|| దివాక్ కన్న కిశోర్, కాచికు గోపాల సింగు, కర్ గోపాల వాను భండారీ తంజాబులోని దెర్దుమాజీఖాను జిల్లాలోని బైలాల్ తుమాన్సునందల తుమాంచాయీలో రాజ ప్రతినిధి ప్రసంగించెను.

పాటియాలా, అక్టో 27:-రాజప్రతినిధి కాక్రమాను సారము ఇచ్చుటకర్చిరి ఆమోముల గత్కారము జరిగెను.

27 వ తేదీ పాటియాలాలో క్రొత్తరెయిల్వే జంక్షను కి ఖుస్రావనోర్తము జేయుచు రాజప్రతినిధి పాటియాలా మహారాజు తన సంస్థాకాళిద్ధికి జేయుచున్న యేర్పాటులగొని యాడిరి. ఇదివరలో కర్ హింద్ కాలర ప్రాజెక్టు గా భాగస్వామిగ నుండియు, పవమర జమ్నా కాలువసర్వాకాఖలో, భాగము గల్గియు, పాటియాలా మహారాజు భూముల సాగుల ది కెత్తుకతోర్చి, సుస్థానాదాయమును ఎక్కువయగుటకు జేసిరిని దెల్పి. ఈ కాల్యల కర్తవ్యింద తండిన భాగ్యములో మిలిందానిని యెరుమతి జేయుటకు దగినరెయిల్వే సౌకర్యము లను మహారాజుగాని జేయుచున్నాడు. ఎన్నియోట్రుంకులైక లకు సహాయముజేసిరి రాజపుర- భాటిందాలైన సంస్థానా యానునందేయి నిర్మింప బడిన. ఇంక నన్నియో చిన్నిలైకు లనుజేసిరి నేడువరియొక యభివృద్ధిజేయ బడుచున్నది. దిని వలన సంస్థాన కోశముకు మరొకొన్ని లక్షలు ఆదాయ ముచేపూరునని నేను తలందుచున్నాను అని రాజప్రతినిధి చెప్పి కి ఖుస్రావనము గాచించిరి.

రెవెంకు ప్రభ్యి మహారాజుగారితో గలసి విక్టోరియామె మోయును మూలమున్ను పాటియాలాలోని దక్షిణతను ప్రితినిధి యాశీరదముం సంహృందిరి.

పాటియాలా-నాభా తిగదా.

పాటియాలా మహారాజుగారి ప్రసంగము

పాటియాలా, అక్టో 28:-నిన్న సాయంత్రము రాజ ప్రతినిధి గొంబార్తమై జరిగిన విందుసందర్భమున పాటియాలా, నాభాతిగానా విషయముగుర్చి దెలపబడి, అకాలి అందోక నము జరుగుచుండినను కక్కగ ముగిసెనని చెప్పబడినను.

పాటియాలా మహారాజు రాజప్రతినిధి నాకీర్తించు చు, నాభా మహారాజు యె తయోకరినముగ ప్రార్థనములు జేయుచున్నను పాటియాలా సుకవత్తకులవై కడిచిటుల జెప్పెను. కృతహర ప్రార్థనలలో రాజకీయరసేమా యని ఆయన ప్రజుక్తియులజేసెను. కాని రాజీ ప్రయత్నిము లేమి యును అక్కరకురాలేను. ఇంక నాభామహారాజుచేసిక పాటియాలా మీదకు తత్వేవులమీదకు నెంతెంతయో స్వేచ్ఛ కలయింప ప్రారంభించెను. ఫర్షియాక్ సంస్థానాధీకులలో కొకరు యిట్టి దుష్కార్యముల జేసి దుష్కార్యముల జేవార్చి నందులకు ఆయనరె నెవ్వరును యెక్కుకగ విచారింది యుండ లేను. కాని ఉపన్యాసమున అంతరాత్మ పరిశుద్ధముగ నే యం డెను సంస్థానములకు చెటికిని గల సంబంధముల కానున యె ప్పడును భంగము గలగజేయు ముండటకుల, వైఅదికారకా సహాయమును కోరవలసినచ్చును. ఏమైనరాధ్యులకు భంగము గల్గివుడు నాకు ఆ అభి కాకులసహాయమును అనాదినండియు బొందుచుండినదానిని బాంకమసి యుండినను.

నిక్కు ఆందోళనమునుగుర్చి తెల్పిన పిదప నిక్కుకాతి యింకను సుకీర్తముగ నుండి, నియు, నాభామహారాజ పద మ్యుతినిగుర్చి ఆకాలిని దురభిప్రాయపడి రినియు పాటియాలా మహారాజుచెప్పెను.

రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

పాటియాలాలో మహారాజుగాను గాచించిన విందుసం దర్భమున రాజప్రతినిధి యుపన్యసించుచు ఇండియాలో ముఖ్య మగు నిక్కు-సంస్థానమునకు వచ్చి తిక్కరాజసత్కారమును బడయుటకు సంకోచముగనున్నదనియు, ఇప్పటికి 115 లక్షల నుండియును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకును యీ సంస్థానమునకును సంతర్భములు సరసముగనుండియలకు సంకోచమనియు దెల్పి రి. అంతట ఈ సంస్థానము యధ్యపముతమున జేసినసహాయ

మును గొనియాడి బ్రిటిషు ప్రభుత్వము కలయునట్టి సహాయము జే యుండును నని చెప్పిరి.

నాభా సంస్థానము

"మీరు మిక్కు-సంస్థానమునుగుర్చి విషాదవిషయము తెల్పిరి. మీరు నాభా మహారాజుకు ను గల వివాదముల గుర్చి యు, దాని వై మీరు జేసినపనుల గుర్చి యు, ఎట్టి అనుమానములు లేకుండుటకై మీరు చేసిన కేసులను విశదీకరిండుట న్యాయమైన పనియే. ఈని మయమున నేను నాప్రభుత్వమును ముఖ్యాధికారముగల్గి జేయు తలసినచ్చిన పనినిగుర్చి నేనిమధ్య బహిరంగముగ దెల్పితిని. ఇపు డు నే సంకల్ప నెక్కుకగ చెప్పవలసినదేమియునులేదు. కాని పాటియాలా దర్బారు, ప్రక్క సంస్థాన మ్యుత్తో తగాదా వచ్చినపుడు దాని నంత ను వై అభి కాకుల గు మాకు స ద్ధిసితిలో దెల్పించుటకు ప్రకంసింప వలసియున్నది వారు ఇట్లు చేయుటలో న్యాయముగ ప్రవర్తించి రినియు సహాయతో విచారింది పనిజేసిరినియు జెప్పవలయును.

పిదప అభివృద్ధిభావముల గుర్చియు, సింఘ పాలనాభి వృద్ధినిగుర్చియు మహారాజుగారు దెల్పినవిషయములకు ప్రత్యు త్తరించుచు, అభివినయముల నాలోచించుకొని నాగ్రత్తగ పనిజేసియెడల, సంస్థానాదాయము వృద్ధియై ప్రజాక్షేమము వృద్ధియగునని తెల్పిరి. అంతట మహారాజుగారి సత్కారాచార్యులకు మరయొక సారి కృతజ్ఞున దెల్పి, పాటియాలా మహారాజుగారి నాకీర్తించుచు వారి యాలోగ్యమునకై అందనను త్రాగిరి. (ఆ. వె)

జపాను సహాయానికి లాహోరు లేడిమక్తి గాను బాలిశా పాతకాల 100 రూపాయలకు, లాహోరు క్రిక్టోయా బాలిశా పాతకాల 100 రూపాయల కొంగెను.

నోటిసు

ప్రతినిధి కాకీనాడ జగన్నాధపుం కాపురము మోపూరి సాంబశింకపుగారి క్షమాదర్శ మోపూరినుబ్బారాపు 2 యీ నారాయణస్వామిగార్లుమైయు ఆయనందన గార్డియను కల్లిఅన్న పూర్ణమ్మ యిందుములముగా ప్రచురణజేయునని ఏమనగా:- వైతెలియబరచిన మైనర్లకు తండ్రియగు మోపూరి సాం బశింకపుగారు మయిచ్చె యిటు క్షమకువ్యతిరేకముగా కుటుబా న్నిని దురవ్యసారముతో పాడుచేయుచున్నాడుగాన సదరు సాంబశింకపుగారు చేయుపద్యము సదరుమైనర్లకు వైందుజేయ నేరవుగాని యిందుములముగా ప్రచురించడమైనది.

ఇ దుఖ 1 మోపూరి నుబ్బారాపు 2 యీ నారాయణ స్వామి మైనర్లు ఆయనందు గార్డియనుకల్లి:- మకాం కాకీనాడ } మోపూరి అన్నపూర్ణమ్మవారు, 26-10-1928

కాకీనాడ సబుకోర్టులో

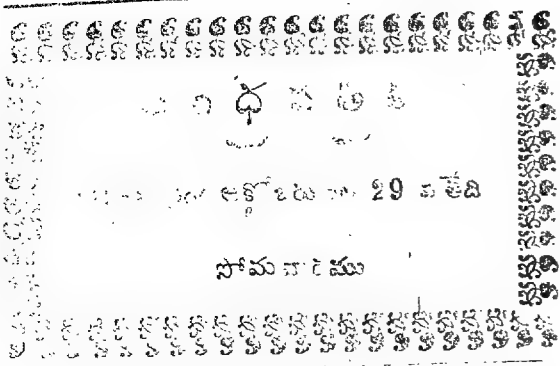
అసలు 14/1928 కు
వాది:- రావుబనార్దర్ తయిండా వెంకటలలితగారు,
ప్రతివాది:- అద్దకి రామానుజాచార్యులు,
యీ నంబరప్రతివాదియైన సదరు నంబరకున చేరిన దావాలో ఆక్షేపణలు తెలిజుచేయుటకు గాను 14-11-1928 తేదీని వాయిదా అని యిందుములముగా ప్రచురించడమయినది.
యల్లా జోశ్యుల కామేశ్వరరావు,
వాది ప్రకటన

నోటిసు

తెనాలి P. D. M. C కోర్టు
S.C. 165/28
వాది:- శ్రీ సత్యనారాయణ రైనుమిల్లువారు.
ప్రతివాది:- కాటాపల్లె చెంపమ్మ.

వాదలు ఏమవారు తెనాలి డి|| మ|| కోర్టులో S.C 165/28 కు ప్రతివాది ఆయన కాటాపల్లె చెంపమ్మ కురు ఫరములో వాడుకున్న బిక్కుంభారాబాపతు రు 28-1-0 లకు ప్రతివాదిమీద దావా దాఖలుచేసి నున్నాడు, సదరుదావాలో ప్రతివాదికి నోటిసుమిత్రిం 5-11-28 తేదీకి వాయిదా వేసి వారు. సదరువాయిదాకాదు హాజరు అయికోర్టువారికి తగాదా వున్నయెడల వునవిచేసుకోవలెను.

తెనాలి, } బి. వెం. సుబ్బామొల్ల, }
26-10-28. } ప్రిడరు

మైసూరు కాన్వేషను ప్రసంగము

నవంబరు 24 తేదీన జరిగిన మైసూరు విశ్వవిద్యాలయపు కాన్వేషను సందర్భమున, 15 పేజీల నీ శివస్వామి అయ్యరుగ రిచ్చిన యాచార్యమునకు చిట్టాభివృద్ధిని తెలియజేసి, జాతీయవిద్యాగ్రాహికి విశిష్టతాభిప్రాయములు గలవని, తెల్లముగ చూపుచు, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము చాల పెద్దదిగా, ఈ జాతీయ పెక్కు విశ్వవిద్యాలయములుంటుంటున్నప్పుడు, అయ్యరుగారు తెలిపిరి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయావ్యక్తము, మీరు చాలా కాలము ప్రయత్నించుచున్నారని, ఏకాగ్రణి ముద్రయిననది, అది ఇంతవరకు ఉద్భవించలేదు. మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము నూతనముగ నిర్మింపబడినది, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునకన్నను ప్రభుత్వ విషయమై నెక్కుడు శ్రద్ధ జూపుచున్నది, కలెక్టరా విశ్వవిద్యాలయ విచారణసంఘము వారి సూచనలను కొన్నింటిని పొందుపరచినను, విద్యా విభాగమునందు ఎన్నడగిన మార్పులను కావించలేదు. బ్రిటీషు ఇండియాలోని విశ్వవిద్యాలయపు ఫక్కినే, మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము గూడ అనుసరించుచున్నది. స్వదేశ సంస్థానములు వేదమార్గము ద్రాక్షి జాతీయవిద్యను పెంపొందించుట కెక్కుడు వీలుగలదు. హైదరాబాదు సందలి ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము ఉర్దూభాషలో విద్యను గలపుటలో, క్రొత్త మార్గము దాక్షిణ్యం. ఇగ్గిమధిమా ప్రాముఖ్యము దగ్గిన కొంపమును గునసన దలచినవారు లేకపోలేదు. కాని, వైశామ్యగారు ధైర్యమవలించి, నూతనసంస్కరణము నమలులో బెట్టిరి. ఉర్దూభాషకువలెనే, ఇతిరదేశ భాషలకుగూడ వైశామ్య ప్రభుత్వము వారు ప్రోత్సహముసగి, దేశీయ విజ్ఞానమును పెంపొందించుట భావ్యముగ నుండును. జాతీయ కద్యవైగల వంధ్య, ప్రభుత్వ పాఠశాలాబహిష్కారోద్భవమునకు దారితీసెననియు, ఈ యుద్ధము విద్యావిభాగోద్దేశములను చక్కగ గ్రహించి, కేవలము వినాశిద్వైచే ప్రేరేపించబడెననియు, శివస్వామి అయ్యరుగారు దెలుపుచున్నారు. కనుక నిరాకరించోద్భవ స్వభావమును ఇంత కన్నను నెక్కుడు దూరద్వైచితో వీక్షించుటకు శివస్వామి అయ్యరుగారిబాటవారి కసంభవము. ప్రభుత్వద్రవ్య సహాయమువలనగాని, జాతీయ విద్యాభివృద్ధి పరిష్కారముగాదని శివస్వామి అయ్యరుగారి తలంపు. కాని, ప్రభుత్వము జాతీయ ప్రభుత్వముగానంతివరకు, జాతీయవిద్యకు వారు సహాయముజేయుట దుర్లభము. అంతవరకు, ప్రజలే యాభారమును నిర్వహించుకొనవచ్చును. జాతీయ విద్య వ్యాపించుచో, హిందూదేశపు ఆధునికాభివృద్ధికి ధంగిము కలుగునమోనని, అయ్యరుగారికి భయముగలదు. అట్టిభయమున కవకాశము గనుపించదు. ఇప్పుడు గలపటమున్న విద్యవలన హిందూదేశమెట్టి యభివృద్ధిగాంచెను? పట్టభద్రు

లలో నెందరు బైకివచ్చిరి? ఎందరు విజ్ఞానాభివృద్ధికి తోడ్పడిరి? అటుల తోడ్పడినవాని ప్రేక్షకుడిచి తక్కువెట్లవచ్చును. అందుమాఖ్యముగ మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము బీడుపడియున్నది. ఇందు గల పెడివిద్య ప్రభుత్వసేవకులను, లాయర్లను, బడి వంతులను తయారు జేయుటకుమాత్రము పనికివచ్చుచున్నది. ప్రతిభగడించినవారు గనుపించరు. కర్తవ్యములగు రామానుజంగారు, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమున కీక్షితులు గాలేదు. పరిశ్రమలకు గాని, అధిక భివృద్ధిగాని, విద్యాధికులున్నవిద్య తోడ్పడుటలేదు. సమయ మరుదొచ్చినపుడు, దేశ స్వాతంత్ర్యముకొరకు పైకి సలుపుట కయినను విద్యాధికులు పలువురు ముందుకురారు. త్యాగ శక్తిని చూపరయిరి. ఇంగ్లీషువిద్య లేనివారే విద్యాధికులకన్న నెక్కుడు శక్తిని నిరబుద్ధిని కనుపరుపగలిగిరి. పాశ్చాత్య నాగరికమున కెట్టిలోటు వాటిల్లునో యని భీతి జేచెడి అయ్యరుగారు, ఆధునికవిద్య వలన దేశమునకు గలిగిన నిజమైన లాభ మేది యని యోచించవలయును. జాతీయవిద్యను చేపట్టిన మూలమున దేశాభివృద్ధి కాటంకిము గలిగించెడి పద్ధతు లవలంబించబడునని, అయ్యరుగారు తలంచుట విచారణము. అనవసరముగ, మీరు ప్రాచీన గురు శిష్య సంబంధమును నిరసించిరి. అయ్యది స్వాతంత్ర్యమును అణగద్రొక్క ననుటకన్న వైచిత్ర్యము వెరుండబోదు. అత్యధిక మగు సంస్కృత వాఙ్మయమును ప్రపంచమున కొనగిన ప్రాచీనులు, భావ ప్రతిభ లేనివారని, అయ్యరుగారు యింకను సాహసించి దెలుపజాలక. ప్రాచీనపద్ధతులు, బుద్ధివికాసమును అడుగంట జేసినచో, ప్రపంచమును నేటికిని అభ్యర్థించు నుంచుచున్న దర్శనము లేదు, వివిధ శాస్త్రములేదు, అంతులేని వాఙ్మయమేదు, ఎటుల యుద్భవించి యుండెను? గ్రుడ్డెద్దు చేస బడినటుల, రోకటిపాలవలె ప్రాచీనులు తమ పాఠములను వల్లించెడివారనట సరిగాదు. చిన్నతనమున జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధి జేయుటయు, పెద్దబెరిగిన కొలదియు విద్యార్థులబుద్ధిని వికసంపజేయుటయు, ప్రాచీనపద్ధతి. ఈ పద్ధతిని తలక్రిందులజేయుటచే, ప్రస్తుతసమయమున విద్యార్థుల కెట్టి లాభము గలుగుటలేదు. జ్ఞాపక శక్తియు నున్నయగుచున్నది. బుద్ధివికాసమును లోపించుచున్నది. ఐనను జాతీయవిద్య ప్రాచీనపద్ధతులను మాత్రమే మక్కికిమక్కిగ నవలంబించునని, ఎవరును జెప్పియుండలేదు. అయ్యది ఆధునికపరిస్థితులను గుర్తించదని యనుకొనుట పొరబాటు. జాతీయాభివృద్ధి కనుక విద్యయే, జాతీయవిద్య. ప్రాచీనవిద్య ఋష్యశృంగులను మాత్రము తయారుజేయునని దెలుపుట హేత్వాభాసము. ప్రపంచపరిస్థితుల నెటుగని ఋష్యశృంగుల తప్పుడును యుండనే యుండును. అంతమాత్రముచే, ప్రాచీను లందరు ఆలోచించి దెలుపుట వెట్టితనము. ఇంగ్లండులోని ఇట్టి పాఠశాలలు స్వాతంత్ర్యభావమున, ఆర్థిక విశ్వాసమును పురిగొల్పుటకు కారణము, అక్కడ ప్రభుత్వ విద్యాశాస్త్ర వాతావరణమే. అట్టి వాతావరణము హిందూదేశమున లేకుండుటచే, ప్రస్తుతవిద్య అనర్థదాయకమగుచున్నదని, అయ్యరుగారు గుర్తించవలయును. అట్టి స్వాతంత్ర్య వాతావరణమును పాఠశాలలలో బ్రవేశపెట్టుటయే, జాతీయవిద్యయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. ప్రభుత్వపాఠశాలలను బహిష్కరించవలయునని కోరుటకును ఇదియే కారణము. తత్వాన్వేషణయందు, హిందూదేశమున పెక్కుమంది స్వతంత్రమార్గములు ఉద్భవించిరి, అయ్యరుగారు రంగీకరించుచున్నారు. అట్టితరీ, ప్రాచీనవిద్య బుద్ధి ప్రతిభను సంకుచిముగావించెనని జెప్ప వీలుండదు. ప్రాచ్యప్రతీచీనా

గరికముల సంస్కరణగూర్చి ముచ్చటించుచు, ప్రాచీన నాగరికమునందలి లోకములను పెక్కింటిని అయ్యరుగారు వివరించిరి. అందుమాఖ్యముగ, వివాహదర్శములు, పితృజ్ఞాపరిపాలనము, రాజభక్తి, అయ్యరుగారికి సంకళముగ గనుపించుచున్నవి. ప్రస్తుతస్థితి ఎటులున్నను, ప్రాచీన వివాహదర్శములు కడువిశాలముగ నుండెనని భిక్షుత్వము. భరతు భార్య బానిసగనుండెననుట, విరుద్ధము. శ్రీ గృహలక్ష్మిగ నుండెను. ఏకాగ్రణిమును భార్యసహాయములేనిది సలుపుటకు, శాస్త్రము రంగీకరించకుండెను. భరతువలె భార్యకును సహాయాత్రయందు ప్రాముఖ్యస్థాన మొసగబడెను. శ్రీరాముని పితృభక్తి అయ్యరుగారికి విచరితముగ గనుపించెను. హేతుబద్ధముగాని కోర్కెలను పెద్దలు చెప్పినంతమాత్రమున చెల్లించవలె ననుట న్యాయము యని, అయ్యరుగారు రక్షించున్నారు. ధర్మహని గలిగింపని పెద్దల కోర్కెలను చెల్లించుట న్యాయ మయినను, అధర్మమును పెంపొందించెడి కోర్కెలను ప్రాచీన కాలమున చెల్లించలేదనుటకు ప్రహ్లాదునిచారిత్రమే సాక్షి. తల్లిదండ్రులను పాటించక, భగవద్భక్తి నెట్టి కిష్టసమయములం దయినను విడనాడిని ప్రహ్లాదుని చారిత్రమునకు మరెయొక సాదృశ్యము గనుపించదు. అయ్యరుగారి నిదర్శనమును గుర్తించరయి. నావిష్టాః పృథివీపతిః యను సూత్రమున్నను, ప్రజానరంజకముగ పరిపాలించవలయునను, విధి రాజువై గలదు. ప్రజాపవాదమును భరింపజాలక స్వభార్యను సయిము కారడవులకు బంపిన శ్రీరాముని రాజ్యము నిరంకుశత్వమును పెంపొందించలేదు. రామరాజ్యము నేటికిని ప్రపంచ మంతకును ఆదర్శప్రాయముగ నుండగలదు. అయ్యరుగారు, పరివాద మహిమను విద్యార్థులకు బోధించిరి. కాని, అయ్యరుగారి రాజకీయమతము ఇక్కాలపు విద్యార్థులకు కుచింపజాలదు. హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములగూర్చి ముచ్చటించుచు, స్వదేశ సంస్థానములం దివికనుపించవనియు, ఇందుకు కారణముల గనుగొనుట భావ్యమనియు, శివస్వామి అయ్యరుగారు బలికిరి. దేశబంధు లాలా లజపతిరాయిగా టివల నిట్టి సంగతినే సూచించిరి. ఈసంగతి, బ్రిటీషు ఇండియా యందలి, అధికారవర్గ గౌరవమును పెంపొందింపజాలదు.

మైసూరు సంస్కరణములు

మైసూరు ప్రతినిధిసభా సమావేశము ముగిసిన పిమ్మట, రాజ్యాంగసంస్కరణ ప్రకటనము దివాను ఏ. ఆర్. బెన్జిగారిచే చేయబడెను. బ్రిటీషుఇండియా యందువలెనే, స్వదేశ సంస్థానములందు గూడ, స్వరీపాలనాశయము పెచ్చుపెరుగుచున్న దనుటకు పెక్కు నిదర్శనములు గలవు. ఢిల్లీలో కాంగ్రెసుసభతో పాటు, స్వదేశసంస్థాన ప్రజల సభగూడ జరిగెను. ఆసభయందు స్వరీపాలనావ్యక్తత నిరూపింపబడెను. స్వరీపాలనాశయమును నిరోధించుట కికమీద వీలుకడదు. ప్రజలలో స్వాతంత్ర్యవాంఛ దృఢముగ నాటుకొననోపిమ్మట, దానిని పెకలించుట కేకని సాధ్యపడదు. స్వదేశసంస్థానాధీశులు, తమ బాగును తమవైభవమును మాత్రమే పాటించుచు, ప్రజాభిలాషలను నెలవేసినయెడల, విషమస్థితి త్వరలో గలుగవచ్చును. ప్రజలమగు స్వరాజ్యాందోళనము ప్రశానములందు గూడ వ్యాపింపవచ్చును. సంస్థానాధీశులు వ్యవహారమును తెగువరకు విగింపక, పెం

టనే స్వపరిపాలనా ప్రజాసముహకు మార్గముల నరములు ప్రేయస్కరము. స్వదేశసంస్థాన రక్షణ శాసనము, తమను కట్టుకుని వారు మొదలుపెట్ట గూడదు. బ్రిటిషుఇండియా పత్రికలు, సంస్థానాధీశుల నిరంకుశ చర్యలను, విమర్శించుచుండ, సీ శాసనము ఉద్బుద్ధమగుచున్నది. సంస్థానములలో నలుగురుగల వారాధికారులు వృద్ధి బాంధవ పోవచ్చును. కాని, ప్రజల మనములలో ననవరి తము ప్రబోధము గలుగజేసిడి స్వాతంత్ర్యోద్యమ మును అణగదొక్కట దుర్లభము. ఇట్టి ప్రయత్నము జరిగిన కొలదియు, ప్రబోధ మధికమగు చుండును. సంస్థానాధీశులము యందజేస, ప్రజాభిలాషలను నిరసించుటకు వీలుండదు. బ్రిటిషు అధికారు లయినను, సంస్థానాధీశులతో మాత్రము చెలిమిజేసికొని, వారి నిరంకుశత్వమునకు తోడ్పడుచు, సంస్థానప్రజల మనోభావములను కల్గింపజేయుచు, హిందూదేశము దంతటను స్వాతంత్ర్యోద్యమము అత్యంతముగ వ్యాపింప గలదు. స్వదేశ సంస్థాన సంస్కరణముల సంగతిని, ముంబైపుర విధానము చాటవైచిను, దాని ప్రాముఖ్యము గగలేదు. సర్వేంద్రమండలిని నిర్మించిన మాత్రమున, సంస్థాన ప్రజలకు లాభము గలుగలేదు. సంస్థానాధీశులకు ఇ.పీ.యి.లో కన్ఫిరమేషన్లు గాకాన్ఫిరమేషన్లులో ప్రాతినిధ్య మొసగినంత మాత్రమున, ప్రజలకు ప్రయోజన ముండదు.

సంస్థానములలోని ప్రజలకు స్వపరిపాలనము ప్రసాదించినగాని, వారియందు సంతృప్తిగలుగదు. బ్రిటిషు ఇండియాలో స్వపరిపాలనము ప్రవర్థిల్లుచుండ, సంస్థానములలో నిరంకుశత్వము కొనసాగుట దుర్లభము. భారతీయులందరూ ఊహము సమానముగ పె పొందవలెను. ఇటీవల సంస్థానాధీశులు గలిసి ఆఖ్యాయ మహారాజుగారికి కుషిర సందేశములో, అధిపతీ రాజ్యములలో సంస్థాన ప్రజల హక్కులను నిలుపవలయునని గొరబడెను. ఈ విషయమున బ్రిటిషు ఇండియాభారతీయులను స్వదేశసంస్థానపు ప్రజలకును ఎట్టి భేదాభిప్రాయ ముండజాలదు. భారతవర్షమంతయు స్వపరిపాలనము ననుభవించుచు, ఒక్క కంఠముతో తన యభిప్రాయమును వెల్లడించుచుండును. ఏదియో పేరుపెట్టి ప్రజలమధ్య విభేదముల గలిగించుటకు వీలుండదు. మైసూరుసంస్థానము, తమ ప్రజలను సంతృప్తిపరుప ప్రయత్నించినందులకు సంతసింపవచ్చును. ప్రజలకు సంస్కరణములను ప్రసాదించుటకు బూనికొని, మైసూరు ముందంజవైచెను. కాని, ఇదివరకు ప్రకటించబడిన చిత్తువిధానమేమి, గతకనివారమునామ ప్రకటించబడిన మైసూరురాజ ప్రకటనమేమి, ప్రజలకు స్వపరిపాలన మొనగుటకు మార్గ వారి కలుకుబడిని శాసనసభలో వృద్ధి జేయుటకుమాత్రము ప్రయత్నించెను. దురదృష్టవశమున ముంబైపుర సంస్కరణములే, స్వదేశ సంస్థానములకుగూడ మార్గము జూపుచున్నవి. నిరంకుశమగు సీసంస్కరణముల ననుసరించుటలో, మైసూరు సంస్థానము తప్పుదోవదొక్కచున్నది. ప్రజలు కేవలము పలుకుబడిని గోరుటలేదు. స్వపరిపాలనము ననుభవించి యానందింపవలయునని వారు గోరుచున్నారు. ప్రజలందుకు అపమథులని యెంచి, వారికి క్రమక్రమముగ శిక్ష నొసగి, ఎన్నటికో వారిని తరిచితు జేయుటకు, మాంటు ఫర్డు విధాన ముద్యమించుచున్నది. మైసూరు సంస్కరణ విధానముగూడ ఇట్టిమార్గమునే బట్టుచున్నది. మైసూరు ప్రజలందరికీ నూతన సంస్కరణవిధానమువల్ల అసమృద్ధిని చెలియజేసిరి. మైసూరు రాజప్రకటనము వారిని సంతృప్తిపరుపనేరదు.

పరిపాలనముతో ప్రజల కెక్కుడు సంబంధమును గలిగించుటకే సంస్కరణములు ప్రసాదించబడుచున్నట్లు, ప్రకటనము దెలుపుచున్నది గాని వారికి స్వపరిపాలనము నొసగు నుద్దేశము దెలుపుట లేదు. స్వపరిపాలనమునకు ముఖ్య శిక్షణ దానిని బ్రసాదించుట అప్పు వేరుగాదు. క్రిమముగ శిక్షనొనరుట అ సంబంధపడును కార్యము. ఇట్టి ప్రయత్నమువలన స్వపరిపాలనము అభివృద్ధిబోగి, నిరంకుశత్వము బెరుగుట కవకాశ మేర్పడును. క్రమమున ప్రతీతినిపథకు గల అధికారములు పెంచబడును. రాజ్యాంగములో నిది యొకభాగమగును. క్రొత్త స్థూల విధింపు వల్లను, శాసన నిర్మాణము వల్లను, మినహాయింపులకు లోబడి ఈ సభవారి సలహా గైకొనబడును. పరిపాలనా వ్యవహారములగూర్చియు, బడ్జెటు విధానము గూర్చియు అందలి సామాన్య సూత్రములగూర్చియు, ఈసభ తీర్మానముల గావించవచ్చును. దీనియందు 150 మంది సభ్యులుండురు, దీని సంఖ్యను 275 కి పెంచుటకు ప్రభుత్వమున కధికారముగలదు. ఇదివర కేర్పడిన శాసనసభలో, ప్రజానియక్త సభ్యుల సంఖ్య వృద్ధి గావించబడి, అధికారేతర సభ్యులధిక సంఖ్యావ్యతిరేక నుండనటు లేర్పాటు జేయబడును. బడ్జెటు అంశములగూర్చి శాసనసభవారు మినహాయింపులకు లోబడి వోటుజేయవచ్చును. కాని శాసనసభవారు నిరాకరించిన అంశమును జేసినయినను పూర్తిగాని కొంతవరకుగాని పునరిద్దరించుటకు ప్రభుత్వమున కధికారముండును. ఇట్టి యధికారము బ్రిటిషు ఇండియాలో నెలలు దర్శించుట గము జేయబడెనో తెలిసిన సంగతియే. స్వదేశ సంస్థానములలో మాత్రము వేరుగ జరుగునని తలచుట కవకాశములేదు. ప్రతినిధిసభకును, శాసనసభకును గల నియోజక గణములు పెంచబడును. శాసనసభకు ప్రత్యక్షపు ఎన్నికలు జరుగును. ప్రతినిధిసభకు ఆస్తిక సంబంధించిన యర్హతలు తగ్గించబడును. దీనికిగూడ ఎన్నికలు చాలవరకు ప్రత్యక్షముగనే జరుగును. స్త్రీలకుగూడ ఎన్నికలలో పాల్గొనుట కధికారిమిచ్చుట యొక విశేషమని ఎంచవచ్చును. ప్రభుత్వమునకు సలహా నిచ్చుటకు స్టాండింగ్ కమిటీ లేర్పాటుపడును. స్థానిక స్వపరిపాలనము విశాలపరుపబడునని ప్రకటించబడెను. నిబంధనలను జేయుటకు ప్రభుత్వమునకు సర్వాధికార మొసగబడెను. ప్రజలకిష్టము చేకూరిన నూతన బాధ్యతలలో వారు పాల్గొని, వానిని జయప్రదముగ నిర్వహించవలయునని మైసూరు మహారాజుగారు కోరుచున్నారు. నూతన సంస్కరణములు దేశపురోభివృద్ధికలుల తోడ్పడునో ముందగాని తెలియదు. ప్రజలకు సంస్కరణముల నొసగు వల్ల, మైసూరు మహారాజు సచ్చింతచే ప్రేతులైనట్లుకు సందియములేదు. కాని, వారు నూతన పరిస్థితులను బాగుగ గుర్తించినట్లుల దోచదు. స్వల్ప సంస్కరణములు విశాల సంస్కరణములకు కత్తువులను సూక్తి సత్యమేయని, బ్రిటిషు ఇండియాలో అనుభవైకవేద్య మగుచున్నది. స్వదేశ సంస్థానములలో గూడ ఇందుకు భిన్నముగ నుండజాలదు. మైసూరు మహారాజుగారు, బ్రిటిషు ఇండియాను అదృష్టముగ గైకొనక, సంస్థాన ప్రజలకు త్వరిత పూర్వ స్వపరిపాలనము ప్రసాదించి, వారి కృతజ్ఞతకు పత్రులగుట ధర్మము. స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించుటకు బ్రిటిషు ఇండియాలో గల అలంకములు, స్వదేశ సంస్థానములందు లేకుండుటచే, మైసూరు మహారాజుగారు ఎక్కుడు త్వరితముగ ముందుకు నడువ వీలుగలదు.

ద్వేషము
పంజాబులో కొందరు ద్వేషమును వ్యాపింపజేయుచున్నారనియు, ద్వేషతరంగములు పంజాబును వలించుచున్నవనియు, వీనిని పోద్రోలుటకు శాసనసభ్యులు ఉద్బుద్ధవలయుననియు, పంజాబు గవర్నరుగారు శాసనసభలో నిటీవలు హెచ్చరించిరి. కాని, ఓడ్యుకుగారి కాలమునుండి నేటివరకును, ద్వేష తరంగములను వ్యాపింపజేయుచున్నది అధికారవర్గముయని విదితమగును. దీనిని కష్టిపుచ్చుటకు సాధ్యపడదు. హిందూ మతాన్యధిమతాలముగారి చి ముచ్చటించుచు, ప్రభుత్వమువారు హిందూపులకును మహమ్మదీయులకు మధ్య కల్మసు గూర్చుచున్నట్లు, పంజాబు గవర్నరుగారు బలికరి. ఎ.కె. యస్. శివస్వామి అయ్యగుగారు సైతము, అధికారవర్గము వారి కిట్టి గౌరవ మొసగుటలేదు. విభజించి పాలించు సూత్రమును అధికారవర్గము విడనాడిన దృష్టాంతములు గానరావు.

రాజప్రతినిధి : నాభా సంస్థానము
పాటియాలాలో నిచ్చిన విందు పుడర్భరున ముచ్చటించుచు, నాభాకును పాటియాలాకును 20 గిల ఎగాదాలలో పాటియాలా సంస్థానము న్యాయముగ బ్రవర్తించెననియు, ప్రభుత్వమువారు నాభా వ్యవహారములో నవలంబించిన మార్గము సరియనియు, రాజప్రతినిధిగారు మరయొకమారు సమర్థించిరి. కాని, నాభా మహారాజుగారు చేసిన నేరము లెవ్వయో తెలపి, బహిరంగముగ విచారణ సలుప నంతవరకు, ప్రజలకు రాజప్రతినిధిగారి వాక్కులయెడ విశ్వాసము గలుగజాలదు. అకలిలను బలవంతముగ నిరోధించుటవలన, రాజప్రతినిధిగారి వాదమున కెక్కుడుబలము గలుగుటకు మార్గగ, ప్రజలలో యపశ్వాసము మరింత యధికమగుట సవాజము.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు
కార్య సంఘ సభ
అమృతసరులో నవంబరు 13 వ తేదీని జరుగును
అధ్యక్షుడు దేశభక్త కొండా వేంకటప్పయ్యగారి ప్రకటనము
అమృతసరులో శిరోమణి ప్రబంధకసంఘమును దొరతనమువారు నిషేధించుట మున్నగు విషయములగుగూర్చి చర్చించుటకు నవంబరునెల 13 వ తేదీని అమృతసరులో అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరుగునని అధ్యక్షుడు దేశభక్త కొండా వేంకటప్పయ్య వంతులుగారు ప్రకటించిరి. (అ. ప్రె)

క్రొత్త మెడికలుస్కూలు
పాట్నా, అక్టోబరు 27:— చాలమంది విద్యార్థులకు యారాష్ట్రము నీ మెడికల్ స్కూలు ప్రవేశముదొందవలసిగా, కిరిస్నా ప్రభుత్వమువారు దర్జాగాలో ప్రాంధించు పాఠశాలగాక మరియొకటి స్థాపించుటకు నిశ్చయించిరి. ఈ యిట్టిలోను వచ్చే సంవత్సరానుండి విద్యార్థులు చేర్చుకొనబడుదురు. (అ. ప్రె)

సర్ హెన్రీ వీరు ప్రభువు
పాట్నా, అక్టోబరు 27:— వీరు, కిరిస్నా గవర్నరు సర్ హెన్రీ వీరు ప్రభువు హజరీబాగు 31 వ తేదీని పోలీసు కమిషనుజరిపి యధ్యక్షులకములను, రాజవతకములను, బిరుదులను, బహుమతుల నొసంగెదరు. (అ. ప్రె)

దేశ వార్తలు

జర సిమరవన

పరాసుల నా యేపించుట

ప్రపంచ ప్రహరమును గోరుట

దెల్లి, అక్టోబరు 28:— సెవరేట్లను జైలు నుండి పరాసులు గోరుము చేయుచున్నారని ఈ కార్యము గల భూమి మేదనియొ ఇంతిదానియొ ఒడంబడికలకు సంధి పరములకు భిన్నముగ ప్రవర్తించి ఎటుంగరియొ, దాక్టరు ప్రెస్టో గారు హేకెక్ యువశాస్త్రములో తెలియజేసిరి, చాలామడమును జూపిరి. జర్మనీ ఆర్థిక సంపద పురయునది. ఇక ప్రపంచములో ఆంధ్రులను ప్రపంచ చరిత్ర ములముడదలించి కాపాడవలెనని భర్తృత్వ స్థానము జర్మనులు సహజము చేయవలెనని గోరుచున్నారు.

ఆర్థికము ప్రదేశములో త్వరగా రూప రై ప్రజేతము జర్మనులవా కాదా మనుషులకి శక్తియింప వలెనని.

దెల్లి, అక్టోబరు 28:— పరిశోధనలు బల్గేరియాలో నే కలిసి యుండుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు బల్గేరియా, రీవిప్రభుత్వములవారు రాజకీయమునని ఆశించుచున్నారు.

జర్మనులు నిష్టపరిచుటల నిష్టా కంఠపరము కత్తి గానో కనుగొనుటల నియమించుటల విచారణసంఘములో ఆమెరికను ప్రతినిధిగూడ యుండుట తమకు ఇష్టమేయనియు కాని ఆ విచారణసంఘము నిష్టపరిచర విచారణసంఘమువారిచే నియమించబడినందున ఆమెరికను నియమించబడిన సభము నిష్టపరిచర విచారణసంఘమువారికి తోబడి యుండవలయుననియు పరాసులు ప్రకటించినందున జర్మనుల ఆర్థిక శక్తిని కనుగొనుటకు ఆమెరికను ప్రాధాన్యమును కపించుట తమకు సంతోషమేయని యునైటెడ్ స్టేట్సువారికి తెలియజేసి ని తెలియచున్నది.

క్రష్ట కర్తాగారపు డైరక్టరుల విడుదల

దెల్లి, అక్టోబరు 28:— ఏదో జరుగ రుగను లుండుటచే ఏకకోణము హెర్ క్రష్ట గారును వారి డైరక్టరులు ముగ్గురును విడుదల చేయబడినది తెలియచున్నది. వీరు డిసెంబరులో కంఠముగ జేతులకి రుగియ బండిను విడుదలచేయు విషయమును ఆగోచించుచున్నారనియు క్రష్ట డైరక్టరులను విడుదల చేయుటయే దీనికి సూచనమనుచున్నది.

రై నురిపల్లి

లండను, అక్టోబరు 28:— నూర్ని పరాసులకు ఆ త్వా నా ముగ లే రని యు, చాల భ య పడుచున్నారని యు తెలియుచున్నది. బ్రిటిషువారి వైఖరి యెటులునునో యు భయపడుచున్నది. కొలను వ్యాఖ్యలు వాల్తీక జేయబడుచున్నది.

రై ను రిట్లెట్లవారును మండలమునను గాంధీ: దెల్లి క్రష్టమువారు ప్రతినిధులు గావించున గానంబు ముగ పరిగణనలకు ననియు, లొండలబడి యునుగ సాగించిన బ్రిటిషువారు కిరిసి ప్రతినిధులుగ ప్రవర్తించెదననియు 'వెల్పు' ప్రతిక హెచ్చరించుచున్నది. బ్రిటిషు సంరక్షణము క్రింద కొలను స్వాతంత్ర్య పట్టుకలను ప్రకటించబడుననియు చున్నది. బ్రిటిషువారి ప్రతినిధులకు నిర్లక్ష్యము చేసి ఉపేక్షయరాదని పరాసులు ప్రతినిధులకు హెచ్చరించుచున్నది. రివిజునీ ఏదో ఒకవిధముగ కొంతమారు రై ను స్వాతంత్ర్యము నేర్పబడుననిన వర్తించు తావత బ్రిటిషు వారి కనుమిది బడి ప్రయత్నించుట మంచి దనుచున్నది.

సామగ్గిగాలై సెవరేట్లను విడిచిపెట్టెదలగా ప్రవేసించిన బ్రిటిషువారు అయధపాటలై పారి వెడలగాల్చెదరని జర్మనులు నమ్ముచున్నారు కొలనును రిడిగిరందజేసి లోకమునకునుటకు సెవరేట్లను జేయుచున్నారనిగూడ ప్రకటించెదరని నమ్ముచున్నారు (స్టేట్సుమన్)

లండనులో వాసు 15 550000000 మార్కులు విక్రయమగుచున్నది.

జర్మనుల వాద్యత

అంతర్జాతీయసభ

అమెరికనుల సహకారము

లండన్, అక్టోబరు 28:— రాత్రి 10-25 ప్రెస్టుప్రతికా విలేఖరి వాల్మిగ్గెనుండి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. యూరపులో అన్ని వ్యవహారములను అతివాగ్రూకత తో భద్రము జరుపవలెను. అమెరికా అధ్యక్షులైన కూర్టిస్ గారు 'పెన్సిల్వానియా వేసిరే' రిపబ్లికనుములో విద్యమంపాడుకొనెదరు. 1924 లో అధ్యక్షులన్నియు జరుగును. ఆ ఎన్నికలలో కూర్టిస్ గారికి అంకాకము లేవడం జేసిగొనెదరు. కూర్టిస్ గారికి చాలమంది వ్యర్థులు అధ్యక్షులపదవికి ప్రయత్నించుచున్నారు. వీరందరును కూర్టిస్ గారు తప్పుదారిని ఎత్తుడు ప్రవేశించెదరా యని కనిపెట్టుకొనియున్నారు.

ప్రాంతో జర్మనుల సంబంధములను చర్చించినపుడు జర్మనుల వ్యవహారములను చర్చించి తీరవలెనని హెచ్చరికలు గారును కూర్టిస్ గారును శక్తియించుకొనిరి.

ఇంగ్లను పరాసులు జర్మనీలో ప్రైవిలీజులను ఎంతవరకు, ఎంతవరకు జరిపెనో తెలియబడు జర్మనులు ఎంత ఇయ్యాలనో, అంతవాసేయుటకు వీలులేదు. పాయింట్ గారు తమ విధానమును ఎవరికిని తెలియజేయక రహస్యముగ నుండుకొనెదరా లేక సభిచారికి తెలియజేసెదరా యని తేలవలెను.

పరాసులు అమెరికను సహాయమును ఆంగ్లేరులకుటకు నుండు అమెరికను సహాయము విచారణసంఘములో నిండు సభ్యులమును ఒప్పుకొనవలెనని పరాసులు పట్టుదల జూపిందో కూర్టిస్ గారుగాని వాల్మిగ్గెవారుగాని సభ్యులమును ఆంగ్లేరులను జెప్పినా, విక్రమగడ్డలి యునైటెడ్ స్టేట్సు, జర్మనీలని యూరపును మరల ఉద్ధరించునై ఇదంతయు ప్రానుమిదల విధానమునను దని అమెరికనులు తలచుచున్నారు.

ఎంతయు పర్వతారోహణమును వరల గావించుటకు జెనరలు బ్రూను గారు ప్రియకొని ఇండియాకు వచ్చెదరు.

సామ్రాజ్య ఆర్థికసభవారు సామ్రాజ్య కరెన్సీ విధానమును కనుమరుగింపవలెనని విషయమును గూర్చియు చర్చించిరి. పరాసారముక పూర్వమునుండి జరుగుచున్న జంతువుల విశుమతి జేయుట మంచిదని.

జనవరి 1 వ తేదీని ఆంగ్లో ఇండియన్ రాయబారమును పీఠావళి అందుకొనును.

డచ్చి ప్రభుత్వము వారి పరాజయము

మంత్రులు రాజీనామా నిచ్చెద మని బెదరించుట

లండన్, అక్టోబరు 28:— రాత్రి 11-15 నాకాదగిట్టమును ఆంగ్లేరులకు ప్రోసిజేసిరేమ ప్రతిభకుకయు రాజీనామను ప్రధానాహుత్వము తెలియజేసె నను ప్రెస్టుప్రతికావిలేఖరి హేకునుండి తెలుపుచున్నాడు.

కూర్టిస్ సెనెట్సు, డచ్చి, ఈమె ఇండియన్ కి ముగ్గుర భారమును కలుగజేసి నని తీవ్రముగ ఆక్షేపించిరి.

కొన్ని నెలలబట్టి సాంఘిక యజను, ప్రేమ యూని యనియును ఈ బిల్లుని ప్రోసిజేయుటకు ప్రయత్నించిరి. ఇందు నిమిత్తము రెడగెభాగ్యమునకు మహాగురు గూడ బడిరి.

ఇతరు లెవరో జెప్పటచే ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టలేదని చెప్పుచు రిగురు మంత్రు లీబిల్లును సవర్ణించి.

కుదత్ బిల్లు ఒకపోయె. ప్రభుత్వమువారు రాజీనీతి వలెనుచు.

డచ్చి ఈమె ఇండియన్ కాపాడుటకు నాకాదగిట్టమును గట్టుటకు ఈ బిల్లు ఉద్దేశపడినది.

రూగుల నులు

పరిశోధన అంతర్జాతీయమడలి సంఘమువారితో ఒడంబడిక జేసిగొన్న గురులూగుల పనివాగుననియు క్రైతములలోగుడ పనివాగుడ జేతును లెయజెనున్న గాని పనివాగుననియు తెలియచున్నది.

బాల్విన్ గారు 'ప్రిఫరెన్సు'

సర్ బాల్విన్ గారు రిట్లు జెప్పిరి. మనకొక ర్వే జీవు పక్షమునకు ఇప్పుడు మంచిసమయము వచ్చింది. మనకు కనుటకు కావాడి సామ్రాజ్యమును : భిన్నభిన్నములగు వ్యాపార కార్యక్రమముల సాగించుటకు కేదోకేపో బాల్విన్ గారు ప్రజల నడిగెదరు. ఇప్పుడు బయలుదేరుచు భూమిమునల నేర్పూర్తి ర్మను అను వివాదముగాదు. వ్యవసాయము నధరించుటమను, ఆ లేని వారలకు ఉపాధి కలుగజేయుటమను ఇప్పుడు భూ కొనెదట.

హైమివనమున కార్యకర్తలకు సర్ ఎడ్వర్డు మక్స్ గారు పనిజేసెదరని అనుకొనుచున్నారు.

గట్టప్రపంచములలో ఉద్యోగులు వోక్సులు కలుగజేసి కొనిరని కొందరకు జరిమానాలు విధించబడెను.

గ్రీకు విప్లవములో గూడిన కష్టకారము అందరిను లొంగిపోయిరనియు మ్యాగిడోనియా అంతటను తిరుగుబాటు ఆడంచబడి ననియు తెలియుచున్నది.

ప్రభుత్వ సేవల కారితమ అక్రమించుకొన్నది.

అంతర్జాతీయ కార్మికసభ భారతప్రతినిధులు

దెల్లి, అక్టోబరు 28:— చాచరిగారి భారతదేశ కార్మిక ప్రతినిధిగ ఆంగ్లేరులవలె ననియు చాచరిగారి ప్రతినిధిగ నియమించ గూడదని జేతుబడిన తీర్మానములను నిరాకరించవలెననియు ఏకగ్రీవముగ అంతర్జాతీయ కార్మికసభవారు తీర్మానించిరి. ఇంతి ముఖ్యమును ఆక్షేపణ అన్న సభవారు ఏకగ్రీవముగ తమ ప్రతిపాదనమును ఒకటిగ తెలియజేయుట ఇతే మొదటిసభ్యులు మనుచున్నారు.

లెగాలు ప్రేమ యూనియను వెదలేమనువారే చాచరి గారిని ప్రతినిధిగ నియమించరాదని జపాను రాజుబారి ఆంగ్లేరులకిరి.

బ్రిటిషు రాచకీయములు

మార్చి - మేమాసములలో ఎన్నికలు జరుగనుండుట

కార్మిక పక్షమువారు ప్రత్యర్థులుగ ప్రయత్నించెదరు
లండన్, అక్టోబరు 27:— వచ్చే మార్చి - మేమాసములలోపు మరల ఎన్నికలు జరుగవలెనని బాల్విన్ గారు కొరుచున్నారని రాజకీయములందు ప్రవక్తల విశ్లేషణ ఇటీవలి కంఠమునట్టి ఆర్థము జేయుచున్నారు. మార్చి జూన్ లోపుగ న కక్షావర్తన జద్ధతి, ఇంటియు (ప్రిఫరెన్సు) జద్ధతిగూర్చి యభిప్రాయమును తెలుసుకొనటకు బాల్విన్ గారు లొండరాగా సంవారము సమైదని అనుకొనుచున్నారు. ఏదైన ఆర్థిక ప్రత్యక్షమును సమర్పించుటకు ముడ ఇదంతయు జరుగును. రాజోపు సంవత్సరపు ఆర్థికవేటిలో ప్రాక్ర క సోదలయ కొన్న కన్నులను జేర్చెదరు. రెండుపక్షములవారును పడే యుట ప్రారంభమైంది. దేశము దురదలను తమకాఖచా రందరును ఎన్నికలకు నిలవలెనని కార్మిక పక్షమువారిదివరకే హెచ్చరించెయున్నారు.

భారతకర్త

ఇటీవలి సామ్రాజ్యము భారతీయుల కభిప్రాయస్థమును వారిపరిభును కనుగొనగలిగిరి సోపాల్మ ప్రేమభువు ప్యారిములో భారతీ భాసంఘమున మునస్కరించుచు తెలియజేసిరి. ప్రెంలింగుమునుకు సర్, హెర్బిల్వీలీసరిదుగారు ఉపాధ్యక్షులొక సెన్నుకొనబడిరని తెలియజేసిరి. ఇకడు భారతీ సంఘమున కధ్యక్షుడు.

12 మైళ్ల అవధిగా నాక ల్యాటిలోను దొంగ నరుకు (సారాయి) యన్న జేమో వెడలుటకు అమెరికనులు జేసిన ఏర్పాటునుగూర్చి హెచ్చరిక గారి నిధాంతమును బ్రతును అగ్గి కెరి. చెంది తెలియుచున్నది. సామ్రాజ్యసభలో ప్రత్యేక ప్రతిష్టా ఈ విషయమై ఒకవిధానమును తయారు చేయునై యుండునని అమెరికనులు ఆంగ్లేరులవలె రినియు ప్రోచుచున్నది.

అధినివేశప్రభావతీయము

సృష్టసేనాని ప్రతియెత్తు

అ.డెక్, అక్టోబరు 28:— రేపు జరిగినట్లు సామాన్యజనా ఆధినివేశములందున్న భారతీయులకు సమానస్వత్వము లనుమతించిన 1921 సంవత్సరపు తీర్మానమునకు తర్వాత అమలులో తెట్టుటకు గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడు సంఘముతో సమావేశముగ పనిచేయుట కొక సంఘమును నియమించుటకు దక్షిణాఫ్రికా కెన్యాతం సీమకు ఉండరాదున్నగు ప్రభుత్వమువారు అ.గిరించలెని సుత్రా గారొక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టెదరు.

ఒకవేళ విచారణ భారతీయులకు ప్రతిపాదనగా జరుగుచో వేరొక ప్రభుత్వమువారికి ఆంధ్ర తీర్మానము నంపును సామాన్య భారతీయజనసభవారు జేసిన తీర్మానమును అ.గిరించలెని సుత్రాగారు కొరచరు. ఒక్క స్వల్పముగూ తపసి తక్కిన ప్రభావామూల్య లంకలను సుత్రాగారికి సహాయము చేసెదరని నమ్ముచున్నాడు. స్వల్పముగూ 1921 తీర్మానమును నిర్దుష్టముచేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఆయా దొంగిలిన నులకును దేశములో ఏ ప్రజలకుపొంపుస్వత్వములను ఎన్నిక స్వాత్రము నీయవలెనో నిశ్చయించుకొను అధికార ముండవలె ననుచున్నాడు.

ఆఖరు నిమిషమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారును, రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారును అనువాదములు ఉద భారతీయుల హక్కులనుగూర్చి తట్టుదలతో వాదించుటలో ని సుత్రాగారికి సుదేశము నంపుచున్నాడు కాకతూత కర్త సంఘమువారును, కలతూ భారతీ సంఘమువారును సుత్రాగారికి కింది సంపి, తమకీ కించన లేకుండ సహాయ మొనర్చెదరు.

బహుళ: సుత్రాగారు ఒంటికి నుండవలసి వచ్చినచో దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభావామూల్యని ఏ స్వల్పము అదరించితిమేని సామాన్యజను దంకెటను ప్రజలవిశ్వాసమునకు భంగము రాదాయని సుత్రాగారు సభవారి పడిగదరు

భారతసమస్యనుగూర్చి సామాన్యజను నుండి విడిపోవుటకు స్వల్పముగూ నిశ్చయించిరి సుత్రాగారు ప్రహించిరి. నిశ్చయముగ దక్షిణాఫ్రికా దేశము దక్షిణాఫ్రికావాసులకే యుండవలెనను సిద్ధాంతమును ఏ ప్రయత్నము స్వల్పముగూ నిశ్చయించుకొనిరట.

ఏమిదిగినను సరేగాని తనకు రాజప్రతినిధినుండియు అన్ని తెగల భారతీయులనుండియు ఇంగ్లాండులో భిన్నాభిప్రాయములుగల ఆంగ్లేయులనుండియు సుత్రార్థసహకారము గలదని సుత్రాగారు వ్యక్తీరించెదరు. (స్టేట్మెంట్)

రాయలకమిషను సభ్యుడుగ కెరెలానుగారు కొన్ని కృతకృత్యములచే నుండుటకు వీలులేదని తెలియజేయుటచే ఆయాసా సామరతుగారు నియమించబడిరి.

ఆరోగ్యపాతకాలకాఖమ దాక్టరు ఆంద్రాబాస్సుగారు నియమించబడిరి.

వీటనులో యునైటెడ్ స్టేట్సు రాయలారి (పాంతు కల్లాగు గారు నియమించబడిరి.

గుంటూరు సబుకోర్టులో

O. S. 22 of 23

వాది కాండూ మెంట్ కేమచార్యులు మొలెనెనడుగు నెట్నెట్ ప్రాదు పిసరిండి కాండూ కృష్ణమాచార్యులు యెదిరి

ప్రతివాడు కాండూ మంగతాము వద్దగా లేటు కాండూ మదర్సాచార్యులు వాసిన పూర్వమునా ప్రకారం 1 వ ప్రతివాడైన కాండూ మంగతాము వద్దగా వచ్చుచేసి కొన్నియన వదిల ఆస్తి స్వాధీనము నిమిత్తము వై ధిరునవాది దావా తెచ్చియున్నాడు. ఇదిరుదావాలో 14 వ ప్రతివాడైన ఫణిహరం దేశికాచార్యులుగారికి నోటీసుమిత్తా ది 10-12-23 లేడికి వాయిదా వేసినాడు. సదరు లేడికి ఆక్షేపణలు తెలియజేయకొనకుండుము. అట్లా లేనియడల ప్రతివాదిపరోక్షమంధు యక్ష్మపర్తిచేసి వాడికి డిక్రీ యివ్వెదను.

డి. హనుమంతరావు

వాదికిరపు ప్లేడరు

స్థానికవార్తలు

డాక్టరు యం. కృష్ణస్వామి అయ్యరు:—వీరికి ఇన్స్టిట్యూట్ బాల్కనము వచ్చియుండుటచేరి ఒకవారమువరకును కోసులను బాడబాలనుని తెలుపుచున్నాడు.

సోల్ యిండియను రెయిల్వే ఏజెంటు:— బి. సి. స్కాటు గారు సీమా రెయిల్వే మహాసభకు వెళ్లి నేటి ఉదయము కలకత్తా మెయిలులో మద్రాసు జేరి.

కారాగారముల ఇనస్పెక్టరు జెనరలు:— రెస్టి నెంటు కర్నూలు జే. పి. కామరాజ్ గారు వి. యం. యస్ ఆదివారము సాయంత్రము మంగళూరు మెయిలులో బయలుదేరి కన్పనురుకు వెళ్లిరి.

ఆయుర్వేదమునుగూర్చి ఉపన్యాసము:— సోలిడియల్ మెడికల్ యూనియన్ వారి యాజమాన్యము కింద మహామహాపాఠ్యము కవిరా: గణాధానము గరు ఆయుర్వేదమునుగూర్చి 80, 81 వ లేదలను సాయంత్రము 5-30 గంటల వై యం. సి. యే హాలులో నువ్వనించెదరు.

భారతస్త్రీమహామండలి:— ఎమ్మార్ కుశురాజుమండలి స్త్రీవోలుల కథ వై మండలియాజమాన్యము కింద మంగళవారము 80 వ లేది 4-30 గంటల వరకువాకంపూలోడునదలి పార్వతిభక్తమున జరుగు ని సెలెటరీగారిని స్త్రీ శితి ఆచంట రుక్మిణమ్మ గారు తెలియజేయుచున్నాడు.

డాక్టరు రామకామత్ గారు:— కానసభాభ్యర్థిత్వమును మానుకొన్నారని వారివిరోధులతో చాటుచున్నా రనియు, ప్రజలట్టివార్లను నమ్మకందరియు, తాము కానసభ కభ్యర్థులుగనే యున్నామనియు కామత్ గారు మాట వ్రాయుచున్నాడు.

మద్రాస్ విశ్వవిద్యాలయ సెనేటు ఎన్నికలు మధ్యజిల్లామ్యాన్సిపాలిటీల సభ్యుల కక్షమున దొడ్డ పునాజుకనూర్ జమీందారుగారు గె. 11. 21. 22. రామభద్రచాయుడుగారు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు సెనేటు కథకు సభ్యులుగ నెన్నకొనబడిరి. అఫీలియేటెడ్ కాలేజీలపక్షమున సి. కృష్ణచాయుడు గారు సెనేటు కెన్నకొనబడిరి.

ఉక్కుపరిశ్రమకు సంరక్షణము

సాక్ష్యము ప్రకటించబడుట

ఉక్కుపరిశ్రమకు సంరక్షణము కావలెనని తాతాకంపెనీ వారు కావించిన వాదమును, టూలిఫ్ బోర్డువారియెదుట తాతా కంపెనీవారి ప్రతినిధులొకరిన సాక్ష్యమును జాలగుకంపుతములలో ఈనెల 28 వ లేదిని ప్రకటించబడెను. దీనినిగూర్చి కావించబడిన ప్రభుత్వప్రకటనములందు తాతాకంపెనీ ప్రతినిధులొకరిన సాక్ష్యము రహస్యముగ నంచుటకుచే దానినిగూర్చి యభిప్రాయము నీయవీలగాకుండెనని వర్తకసంఘములను ఇతర సంఘములు తెలుపుటచేసెను సాక్ష్యము ప్రకటించినందుకల్లానే తమ కెక్కువ లాభము. కలగలదని కంపెనీవారింగీకరించి నందునలని సాక్ష్యము ప్రకటించబడెననియు, ఈ కరక్షణము లపై నా ఆభిప్రాయముల దెలుపుటకు ననియు, ఒక్కొక్కటి 10 అకాల తెలవొప్పున కర్దిగా పీఠ కలకత్తాలోని ఇండియా ప్రభుత్వముద్రాలయమున నమృతమునకు సిద్ధముగనున్నవనియు, కరక్షణములో తాతాస్థిలో కంపెనీ వారి వాదమును, వారి ప్రతినిధులొకరిన సాక్ష్యము వారు టూలిఫ్ బోర్డువారికిచ్చిన స్టేటుమెంటు మొదలగునవి కలదనియు తెలుపుటడెను.

శ్రీ మై ల వ రం

బాలభారతీసమాజమువారు తెనాలి శస్తుకంపెనీవారి హాలులో ఈనెల 31 వ

లేది బుధవారము రాత్రి

కనకతార యను నాటకమును ప్రదర్శితురు.

డాక్టరు కె. కట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

38 - వ దేశీయ మహాజన సభ

విశాఖపట్టణము మండలము ప్రతినిధులు

విశాఖపట్టణము నుండి 45 గురు ప్రతినిధులను మహాసభకు పుట కథి కారములను. ఇంతవరకువచ్చిన దరఖాస్తులు.

విశాఖపట్టణము	2
విజయగిరి	2
సర్వసిద్ధి	1
అకాపల్లి	1
కృంగరపుకోట	1
చీపురుల్లి	1
పాలకొండ	1
స్త్రీలు	1

మిశ్రాస్థానములను దరఖాస్తులను మెట్టనే పంపవలెను.

21 మంది కల టీసులుగా చేరి, సభ్యావసంఘసభ్యులను కల టీసులను చేర్చువని చరుచగా జరిగవలెనని మండల కార్యగ్రామసంఘ కార్యదర్శి కిందివార్త సంపెను.

* * * * *

ఖద్దరుదేరాను కలకత్తానుండి తెప్పించదలచుట

కలకత్తా ప్రభుత్వ దళ చుట్టి గారు ఖద్దరుదేరాను కష్టముచేయు విషయము జరుగనున్న కథలో చర్చించబడు నని 27 వ లేదీ స్వరాజ్యపత్రిక లో ప్రకటించబడెను. కలకత్తాకు వెళ్లిపోవలెనని పంపించుట కిదివరకే కొందరిని పంపించినాడ నేనుమిటిని కలకత్తానుండి ఖద్దరుదేరాను అద్దెను తెచ్చుటకే సభ్యావసంఘ కార్యనిర్వాహకులు కృతనిశ్చయమై రిని తెలిసినది. ఇంక కలకత్తానుండి ప్రదేశమునకు ఆరమానంతుల విషయము వేరొకటిలేదు. శ్రేష్టమున ఖద్దరు ఆంధ్రదేశమునందే తయారగునని నిర్ణయించబడినది. కాకినాడ కార్యగ్రామ ఖద్దరు కార్యగ్రామగా నుండునని అన్ని రాష్ట్రముల వారు నిశ్చయించుచున్నారు. ఇట్టిరణమున నిగిర రాష్ట్రమునుండి ఖద్దరుదేరాను తెప్పించుటకంటె తలవంపుననే వేరొకటియుండదు. ఆంధ్రరాష్ట్రమునందలి ఖద్దరుతోనే సభాకాలను నిర్మించినచో ఆంధ్రదేశ గౌరవము విలువపడును అతియేగాక నిరర్థకములుగా నున్న ఖద్దరు పనివాండ్రకు అత్యంత సరముగానున్న సహాయమునాడే చేయవలెను ఇకనుండువారు చరుచగా పనిచేయుటకు చాడ ప్రోత్సాహముకలుగునుగాన కలకత్తా నుండి ఖద్దరుదేరాను తెప్పించవలెనని ఉహన కార్య నిర్వాహకులందరి వేషుకలెను. వారులు జేయకాలనిచో యీ విషయమునుగూర్చి సభ్యావసంఘము జనరలు రాడ్వీ కథలో చర్చించవలెను. ఈ తీర్మానమును సభ్యులందరును ఎదిరించి ఖద్దరును ఆంధ్రదేశ గౌరవమును కాపాడుట సభ్యులందరిని యఖ్య కర్తవ్యముని రాజమృది ఖద్దరు పరిశ్రమలకును వారగు వారందరి భీమరాజుగారు నేడుమాట కిందివార్త సంపెని.

భీమవరం డి॥ ము॥ కోర్టులో

OP 29/23

పిటిషను అడవి లక్ష్మీకాంతయ్య సా. భీమవరం కవుంటుపిటిషను 1 అడవి రామచంద్రుడు

2 యా. పిచ్చయ్య సా. భీమవరం

యా నె బు పిటిషనుల భర్త అడవి మెంకట కిరరావు గారు 1922 సం॥ జూలై నెలలోనున్న మైసరు మహర్ష అను అంజనేయులు 1923 సం॥ యేప్రిల్ నెలలోనున్న భీమవరం గ్రామంలో చనిపోయినారు. వారి ఆస్తికి పిటిషనుల వారసు రాలయివున్నది. పిటిషనుల భర్తగారు ముద్దె వెంకన్న కంయన పొందిన భీమవరం డి॥ ము॥ కో॥ SC 224/22 డిక్రీ కాక్రీ యను OS 886/17; OS 81520/రను ఆశాల భోగయ్యయైన పొందిన డిక్రీల లొకటియున్న పిటిషనుల రాబట్టుకొనుటకు సక్యకో సర్టిఫికెట్టు యిప్పించుమి యాంబరున పిటిషనుల పిటిషను దాఖలు చేసినాడు. అందుకు ఎవరికయుగా ఆక్షేపణ యివ్వయెడల భీమవరం డి॥ ము॥ కోర్టువారి ఎదుట 1923 సం॥ నవంబరు 5 లేదీ కల 10 గంటలకు హాజరయి తెలియజేయవలెను.

భీమవరం కృష్ణజిల్లా, } రాయసం వెంకటరామయ్య, 1-10-1923. } పిటిషనుల ప్లేడరు.

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల యా 0-6-0.

కలరా ప్లేగులెనే ఒకకథమైన అంటుబాధ్యము.

కలరా లగిన మెట్టనే మందును తినుట ఆవశ్యకము.

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ఆవుకృష్ణుడు	20 దీగిలు	50-0-0
తొడికృష్ణుడు	దీహ	145-0-0 148-0-0

వృత్తాంతలేఖలు

కావలి

[స్వకీయవిలేఖరి]

అక్టోబరు 25:—కోర్టు మానసము, బి.గి.సోమవారము గారు ఒకమాసము సెలవు కోరిరి. వారిస్థానమునకు గుంటూరు లో బారిష్టరుగా నుండిన రాజామామయ్య వెంకటేశ్వరవలసతి రావుగారు నిజమివలసి. తే 22 ని నుండి వీరు కోర్టును మా జరగుచున్నారు.

మాడివిజెట్లో గత రి సెంట్ అగా డిప్యూటీ కలెక్టరు పదవి నులంకరించిన కి. ఎన్. మానమతరావుగారిని కడపకు బదిలీ యిచిరి. వారిస్థానమునకు ఇ. ఎన్. మండలస్వయంగా విచ్చేసిరి.

స్వాతికార ప్రవేశమున కొంతవారమునీడి. ఈ సాళుకు మంచుకుటలు గలగునది అందరు సంతోషపడుచున్నారు.

బంగోలు

[స్వకీయ విలేఖరి]

దొంగసంతకము

అక్టోబరు 25:— ప్రతికూలవాదులు యథాశక్తిగ నీ తాలూకాయందుగూడ వోట్ల ప్రయత్నములు చేయుచున్నారని తెలుసుకొంటున్నాము. దిక్కుల మారు మ్రోగుచున్నది. ఈ యుద్ధంలో శ్రీ సతీరాజులు నామముగారికి పలుకుబడి అధికారిత్వ ప్రబలియున్నది యనుటలో కొంతవిజ్ఞాన కలదు. ఇటీవల కొద్దిదినములక్రితంబు శ్రీనాయుడుగారికి వోట్లనియ్యవని ప్రజలను హెచ్చరించుచు నీయుద్ధమునందలి కొందరు ప్రజలు ల మనుకొనువారు, అధికారపదవులం దున్నవారు, వారి నాశించువారు, సంతకములతో నొక మ్యూనిసిపల్ కమిటీని పంచుచున్నారని అందు నీయుద్ధం ప్రకటనకంఠసభ్యులలో నొకరను శ్రీ కృష్ణగంటిరావు శాస్త్రిగారి సంతకము కలదు. వారి మిత్రులు కొందరుల కార్యక్రమం వారినిచేరి యడుగగా పాప మాయన తానెన్నడు ట్టికాగితమున సంతకముచేసి యుండలేదని. కాగితమునూచి యాశ్చర్యపడి. వోట్లకొరకట్టి కృష్ణగంటిరావు చేయుచున్నాడు!

నేనెన్నడైన బ్రాహ్మణులను తిట్టితివా! బ్రాహ్మణుల కేవలకడవుల నొసంగితి నేనిని యొకమహాశయంబు వోట్లను గురుచున్నాడు. మేములే పక్షము వారము, రైతులకు సహాయకారులగు చట్టముల సంగీకరించునట్లు చెప్పవలసి వెనుకటి సభ్యులలోపలను సంగడించుచు కొందరు మహాసభావులు వోట్ల నడుగుచున్నారు. నేను స్వరాజ్య పార్టీయకు సంగీకరించి ఖద్దరు ధరించుచున్నాను. నన్నీ యెన్నకొనడని మరి యొకరు హెచ్చరించు చున్నారు. మీయిష్టము వచ్చినట్లు చేయుదు. మేము చెప్పుట అధికారములేదని కాంగ్రెసు మొదలగుచున్నాడు. కోలాసాలముగా నున్నది. ఇక నెన్ని చార్జీలు వాడుగు కోలాసు. నామగుకోలాసు కష్టముతో నూతునెవరి రములు హాయిగా కూర్చొనవచ్చును.

కాంగ్రెసు పని

శ్రీయులులు బుజును సాంబమూర్తి, గొల్లపూడి రామశాస్త్రిగార్లు కాంగ్రెసున కావ్యసంఘసభ్యుల తేతును చందాల కనూలు చేయుటకును నీమాసము 27 తేది కిచ్చటికి తీర్పుని తెలియచున్నది. తాలూకాలోనికీర్లును శిఖామణులును, భూస్వాములును విరివిగా నాన్వేషించుచు చేరి కాంగ్రెసుకార్యముల కేటవేసికొంటుందు యక్తి పాల్గొందురగా. రాజమహేంద్రవరము దేమి లేక యందేమి ఖద్దరుధారణమునందును, బాతీయనిద్యపోష నందును వర్తకులు ముందంజ చేయుచుండ నీయుద్ధం వర్త అధికసంఖ్యాకులు ఖద్దరు నెవలను, బాతీయ నిద్యయి నాదాసీయము విహించుట మిక్కిలి విషాదకరము కానివా య్తేతన సుబ్బాగారుగారివంటి యుక్తియులు కూడకలరు. విషయములు బాగుగా గమనించి యుజుయందైనను తమ కృతముని నిర్వర్తింప గలరని నమ్ముచున్నాము.

జ్వరహరి

నీళ్లు 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0. జ్వరహరిని అయిదుపూటలు సేవించిన పట్టు నిడుపు జ్వరము చలి పురాణార్థములు మొదలగు సమస్త జ్వరములు మాన అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

ఇరిగేషన్ కాన్ఫరెన్సు

(నెల్లూరు రైతుసంఘం)

1928 సంవత్సరం నెల్లూరు నెలలో నెల్లూరు కలెక్టరు లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి కన్వీనుత్వమున సభ జరిగినది ఈసభను గురించి ముందుగా యాత్రామండి రైతులకు వోటికములము గా తెలియపరచబడినది. చాలావ్యవధిగాదాయంబైనది. నెల్లూరు తాలూకారైతులు చాల కొద్దిమందిమాత్రమే సభకువచ్చి యుండిరి. కోవూరుతాలూకారైతులు చాలామంది హాజరైరి. 2 గంటలకు సభ ప్రారంభమయెను. శ్రీ నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టరు దొరవారు ప్రసీదెంటుగా నుండిరి. వారికి సహాయముగా నెల్లూరుజిల్లా డిప్యూటీ కలెక్టరు యింజనీయరు. కోవూరు, తాలూకా డిప్యూటీ కలెక్టరు యింజనీయరు గూడూరు సభ డివిజన్లో అధ్యక్షులు అందరు హాజరైరి. మొదట కోవూరుతాలూకారైతులు కలిసి 22 వాడుకను గురించి కంభామణ ప్రాంతమయెను. బుచ్చిరెడ్డిపాలెంరైతులు కొంతమంది, విడవలూరు రైతులు కొంతమంది కొన్ని విషయములు, ప్రైభాంతు మూట్టాడిరి. అవిషయములు యేమగుగా కలిగి చెరువనీరు అన్ని గ్రామములకు సమముగా పంచిపెట్టులాగున కొన్ని యేర్పాట్లు చేయవలసి కోరుట కొంతమందిరైతులు, చెక్కుకొను విషయములు యేమనగా, కలి నాడుపోనుకొనుటకు నీళ్లు ముందుగా విడిచికొనినన్ని అనీళ్లు పెట్టి కొంతమంది రైతులు చల్లికొనినన్ని వారికి పీసాల్ టీచార్జీ చేయవలసింది అని కొందరు కోరినారు. అట్లపీసాల్ టీచార్జీ చేయనీయడం ప్రైభాంతుకొరం చాలాయెబ్బందులు వచ్చునని కొంతమందిరైతులు చెప్పుకొన్నారు.

(2) తర్వాత యిరిగేషన్ పంచాయితీబోర్డులకు స్థాపించు విషయం ప్రస్తావన వచ్చింది. అవిషయము మారెడుతాలు కాలకు సంబంధించిన విషయముగాన మేము ప్రైభాంతును గురించి అసభకు మా అభిప్రాయములు చెప్పుటకు కృతజ్ఞులైందు నున్నాం ఒక్కొక్క విషయమే గంటలకాలం పట్టుటయు అందు కలన పంచాయితీ బోర్డులవిషయం పూర్తిగా సభయందు చర్చ జరుగలేదు. కాన మా అభిప్రాయములు ప్రాయమున్నాము. యిరిగేషన్ పంచాయితీ అసభ నెల్లూరు అసభ క్రిందవుండు గ్రామములలో ప్రస్తుతం కొడూరు ప్రాంతికి ఒక యిరిగేషన్ పంచాయితీ సభ, తిరువూరు ప్రాంతికి ఒక పంచాయితీ సభ స్థాపనకు ప్రాంతికి ఒక పంచాయితీ సభ సర్వేపల్లి ప్రాంతికి ఒక పంచాయితీ సభ ప్రైభాంతుల ప్రకారం నాలుగు పంచాయితీ అధిక, యేర్పాటుచేయవలెను. అసభలో ఒక్కొక్క ప్రాంతిక్రిందవుండు గ్రామములలో ఒక్కొక్క గ్రామమునకు యిద్దరు రైతులు మొదలగా వుండవలెను. ఒక్కొక్క ప్రాంతి క్రిందవుండు యిరిగేషన్ పంచాయితీ బోర్డులో 20 మంది మొదలగు తక్కువ లేకుండా వుండవలెను. ఆ మొదలగు, శ్రీ కలెక్టరు దొరవారు యేర్పాటుచేసి వారి పేర్లను గజెట్లో ప్రచురించవలెను. ప్రైభాంతులో నీ.కొరం దొరవారికి ఒకరిని ప్రసీదెంటు

చవలెను. అసభకుగా తెలియపరచుటకు కలెక్టరు కమిషనరుకు చురుగాని ప్రైభాంతు ముందుగా ప్రచురించవలెను. నీళ్లుగిడు చుకావల అసంభారం మరామత్తులు చేయక రోజీయందు వచ్చు నీళ్లును అకాలవకు విడుచుచు రావలెను. సహజముగా కడప అసంభారం జిల్లాలో బాన్ బాలై సెలలో మరియూ కడప మా కృధాగా సహద్యితులకు పోరైతులకు లాభకారి అగును. ప్రైభాంతుకొరం రెండవప్రాంతికి నీళ్లుకొండకావకు విడిచి మొదటిసంభారం రెండవకావకు విడిచిన కావకు మరామత్తు వగైరా చేయవలెను. ప్రైభాంతుకొరం చేసిన యెవల నీళ్లుకృధాగా సహద్యితులకు కా ప్రైభాంతు కలెక్టరు వుపయోగపడి గవర్నమెంటుకు మాదా చాలా లాభకారియగును. ఈ కావకు నలు మార్పులవలన, నెల్లూరుజిల్లా యిరిగేషన్ యింజనీయరుగారికి యుమా 7.8 మాసములక్రిందట అట్టియూలుముగా తెలుపుకొనియున్నాము. అవిషయమును గురించి వాడు యేమిచర్చ జరిగించింది మాకు తెలియవలెనే.

(3) నెల్లూరుజిల్లా యిరిగేషన్ కాన్ఫరెన్సుకు వ్యవసాయ పుడిపాల్గొమ్మలు వున్నాయి ఆహ్వానించబడినవి యిట్టి విషయము. వారు రైతులకు కావలసిన విషయములు సలహా యియ్యవలెను. వారు అనుభవరీత్యా కొన్ని ముఖ్యవిషయములు అసభయందు అలోచించుదురు. ఇక జరుగబోవు జిల్లా యిరిగేషన్ సభలకు గుంటూరు జిల్లా వ్యవసాయ పుడిపాల్గొమ్మ డైరెక్టరు గారికి ప్రైభాంతు ప్రసీదెంటువారు ముందుగా తెలియపరచుట ముఖ్యము.

మా అజీరనివారిని

పులిత్రేపురు, అజీరము మొదలగు నవి కొద్ది కాలమునుండియు, లేక బహుకాలమునుండియు వున్నపుటికిని, బాధతోకూడ నున్నపుటికిని తప్పుక కుదురును. మంచిజీర్ణ శక్తిని, ఆకలిని కలిగించును. పిత్తము, మలబద్ధకము మున్నగువాటిని రూపుమాపును. బేషధమును సేవించుటకు మిక్కిలి రుచిగా నుండును. అజీర్ణ వ్యాధిగలవారు ప్రతి యొక్కరు దీనిని వాడుట మంచిదని అనేకవైద్యులు సలహా నిచ్చియున్నారు. బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 3/- కావలసినవారు ఈదిగున విలాసమును అర్జునులు పంపవలెయును.

శ్రీ కృష్ణ బ్రదర్స్

3361 తపాలపెట్టె నెం. 166. 323, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

చాకులు - తాళములు

మంగలికత్తులు

అంధుసాదీలుతో చేయవలెను. నెలంబడి

నెంబడి ధరల కార్డులను గూర్చును.

బి. వెంకటేశ్వర్లు సాండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టన్న ఆండ్ కో మేకర్స్ etc.

8081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫిక్ ఆఫీసు: "ఇండస్ట్రి" పెద్దాపురం.

పాలసగంధలేప్యాము

ఇది రక్తిశుద్ధి, శ్రేష్టమయినది సహామితములు, మేను పావలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పలు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బుల కాటాను.

20 టు|| డబ్బు 1-4-0 వి. పి. 0-8-0

కూమ్మండలేప్యాము.

అతుల్లము, నిక్కాక, కాల్పితక, నులబద్ధము, కమలము, మొదలగు వాటిని హరించును.

చాటును. 20 టు|| డబ్బు 1-4-0 2 టు|| వి. పి. 0-8-0.

పి. శి. వ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, (8851-4) పెరిశెన్- నెల్లూరుజిల్లా.

కఫహరిచూరము

చిన్నడబ్బు 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బుల మందుగలది) 1-కి రూ. 2-0-0 ఈ చూరము నరమూలికలచే చేయవలెనది.

దగ్గు, ఉబ్బునూ, కాకపీస, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెలుగుచుకొనుట మంచిది.

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

1950,1951,1952,1953,1954,1955,1956,1957
1958(1,11)
1959(2,3,4,5,6,8,9,11)
1960(1,2,5,6,9)
1962(8,9)
1963(2,3,4,5,6,10)
1964

Golkonda Patrika

List of Missing News Papers

జాబులు

గోదావరి జిల్లా టేటర్ల కొక హెచ్చరిక

గోదావరి జిల్లా టేటర్ల కొక హెచ్చరిక

గోదావరి జిల్లా టేటర్ల కొక హెచ్చరిక

నడింపల్లి సుబ్బరాజు,
గోదావరి పాడు.

వచ్చును గోదావరి జిల్లా టేటర్ల కొక విజ్ఞాపన

ఇప్పుడు జరుగుచున్న ఎలక్షను హడావిడిలో నేను
జిల్లా టేటర్ల కొక హెచ్చరిక

వేరిచర్ల సుబ్బరాజు,
మట్లపాలెం.

రాజోలు తాలూకా హిందీ ప్రచార సమితి

22-10-28 తేదీ రాజోలు తాలూకా హిందీ ప్రచార సమితి
హిందీ ప్రచార సమితి

హిందీ ప్రచార సమితి

హిందీ ప్రచార సమితి

నల్ల వెంకటేశ్వర రావు,

గోదావరి జిల్లా హిందీ ప్రచార సమితి, కార్యదర్శి

తూర్పు కృష్ణా జిల్లా సంఘము-బందరు

తూర్పు కృష్ణా జిల్లా సంఘము-బందరు

బొబ్బి, వెంకటేశ్వరయ్య,
చె. వేం. నరసింహము,
కార్యదర్శి.

రాజోలు తాలూకా హిందీ ప్రచార సమితి

చె. వేం. నరసింహము,
శ్రీశైవయ్య,

హిందీ సాహిత్య సమేళనము

స్వాగత కార్యక్రమము

4-11-28 తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు రాజోలు
పురమందిరములో

యాదిగవివరములు ఆలోచించబడును.

1. ఆఖరి భాగం హిందీ సాహిత్య సమేళనము
టవ పెండా విషయము

నల్లవీను వెంకటసుబ్బారావు,

స్వాగత కార్యక్రమము కార్యదర్శి, రాజోలు 26-10-28.

ఆంధ్రులకు విజ్ఞప్తి

ఆంధ్రులకు విజ్ఞప్తి

చిత్రమైన ప్రామిసరినోటు

“రవిపురమిత్రమననితే”

రవిపురమిత్రమననితే

ఇటు విశ్వంభరాధిపుత్ర మిత్రుడు సత్యసాధి. సాక్షులు
1. సమస్తమైరి మిత్రుడు సాక్షి.

దేవరాయి రామచంద్రరావు,

కరణం.

List of Missing News Papers

Golkonda Patrika

1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957
1958 (1, 11)
1959 (2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11)
1960 (1, 2, 5, 6, 9)
1962 (8, 9)
1963 (2, 3, 4, 5, 6, 10)
1964

జలము

(మాండలిక శ్రీ రామశర్మగారు)

జలము, శ్రీమత, క్షయము, మూస, దాహము, శక్తి, మొదలగువానిని పోగొట్టున వృద్ధులు వృద్ధులుగా మారుచు కలిగియును. గుప్తముగలది. తేలికైనది. ఆహారము చీర్ణముచేయునది. రసమును కలిగించునదిగా నున్నది.

ఇట్టిజలమును హిమ్యుగా (ద్రావిడ) అపరము చీర్ణముగాక, శరీరమును బాధించును. బాత్రిగా నీరు త్రాగనియెడల కాదోషము కలుగును. కాన అన్నిని రక్షించుకొను మానవులందఱును అప్పుడప్పుడు కొంచెము కొంచెముగా త్రాగవలెను.

జలము అకసమునుండి పడునపు దాకాలముల యొక్కయు, నూత్య, చంద్ర, బాయువులయొక్కయు సంబంధము గలదై భూమిమీదను పడునపు దాభూములయొక్క స్పృశ్యతయు, యాక్షాదీభేదములతో ననేకరసములగులై భిన్నభిన్నముగా నున్నది. కాన నట్టిజలము కుభిమయినదిగాక బాధి వాడుకొనవలెను. ఎట్లగా శ్వేతభూములయందుగల జలము కపాదుముగాను శ్వేతపీఠములగుభూమియందుగలజలము తిక్తముగాను, కపిలవర్ణముగల భూమియందు ఔరయుక్తముగాను, చాటిసేలయందు లజ్జరసయుక్తముగాను, పర్వతభూమియందు కటురసముగాను, కృష్ణభూమియందు మధురముగాను నుండును. ఇట్టిజలము లింకను భూభేదములనబట్టి యనేకవిధములుగ నున్నవి.

ఈజలము లన్నిటిలోను కొంచెము తగుగాను, తియ్యగాను, నూత్నియుగాను, తేలికగాను, వివిధ మయిన నుటికి లేక స్వచ్ఛముగాను నుండు జలము సర్వజనహితముగ నున్నది. ఇంకను అది చల్లార్చినను (బట్టి పట్టినను) మంచుకొనింపి తీసినను తర్లమును భూమిపై పడకుండు పాత్రలో కట్టివోనది యింద్రాదీకము, శరత్కాలమున నూత్యచంద్రకృష్ణులచేత మయి నిర్మలముగ నుండు నాంసోదకము మిక్కిలి మంచిగా కెప్పుడునున్నది.

భూమి, కీట, సర్ప, మామిడి, కాదుల మలములతో దుష్టమైనజలము గలది. వర్షకాలమున పొటుంటి నదులజలము మొదలగునవి యనేకదోషములను కలిగించుచున్నదిగాన జలములను కుభిమగా చూచి మఱియు నుపయోగింపవలెను. జలము త్రాగుటకు నుపయోగింప పాత్రలనుగూడ కుభిమగా నుంచుకొనవలెను.

జలము త్రాగుటకు రాగిపాత్రను మిక్కిలి యుత్తముగా చెప్పబడినది. ఎందుచేత నదిగా నియ్యది పురుగులను చంపుకొనగలదిగా నున్నది. దీనికి మాటుగా మంటిపాత్రను నుపయోగింపవచ్చును. ఇంకను రత్నాది పాత్రములగూడ నుపయోగింపవచ్చును. సాధారణముగా శీతజలము మిక్కిలి హితముగా నుండును. దీనిని పాప్యకూల, ప్రతికాత్య, వాతరోగము, స్తమిర కొవ్వము వలన విరేచనములచే కుభిమమైన కొవ్వముగలవారు జ్వరము, అతిసారము, కాసము, క్యాసము, హిక్కు మొదలగు రోగములచే బాధపడువారు త్రాగవలెను. మూర్ఖ పిత్రరోగములు, దాహము, భయ, అజీర్ణము, రక్తపిత్తము, ఇత్యాది రోగములతో బాధపడువారికి శీతలోదకము మిక్కిలి హితముగా నుండును. మిఠి నదాహించిన ప్రవాహము, ఆవారము, జలము వీనిని మృత్యుప్రమాణముగా జేకలాలముల ననుసరించి ఉపయోగించినచో రోగములను చోటు దొంగడు.

సరస్వతి వాచక

పుస్తకములు

ఫారషీ రాఘవేంద్రరావు పంతులుగారిచే వ్రాయబడినవి

శాస్త్రము లక్షణముచే ఎలిమెంటరీ స్కూలుల కొరకు
కల్పము కయ్య క్రమాగా నున్న పని అంగీకరింపబడినది. అనేక
పాత్రకాలలతో వాడబడుచున్నది.

మొదటితరగతి	0-8-0.	విద్యతరగతి	0-6-0.
రెండవ తరగతి	0-8-0.	ఆరవతరగతి	0-7-0.
మూడవ తరగతి	0-4-0.	ఏడవతరగతి	0-8-0.
నాలుగవతరగతి	0-5-0.	ఎనిమిదవతరగతి	0-8-0.

Apply to the Sole Agent
Mr. K. యల్. యన్. సోమయాజులు,
1074 గోదావరి బుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

ది మద్రాసు ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసి, (లిమిటెడ్)

మద్రాసు, మాంటురోడ్డు సందుండు మెసర్యు టాకర్ అందువన్నువారి భవనమునకు ప్రక్కనయుండు నెం 2/4 ను భవనముందు మూలబాంధి ఏర్పాటు చేయబడినదియు, మా మానేజింగ్ డైరెక్టరుకు, కథానవైద్యులు నకు ఆయుర్వేదరత్నముండిక దాక్టరు ఎన్. వి. శ్రీరామాచార్యులు, పి. హెచ్. డి. ఎస్. సి. గారు, కలిగినను, అదివారము, సెలవుదినములందు కూడ, గొడిగున తెలుకలదిన కాలములందు రోగులను చికిత్సించి, వారికి సహజ నొసగుదన. అని మేము ఇందుములముగా ఎలరకును తెలియజేయుచున్నాము.

బాంధిఅఫీసు, } ఉదయము 7 గంటలనుండి 10 గంటల వరకు
2/4 మాంటురోడ్డు, మద్రాసు, } సాయంత్రము 4 గంటలనుండి రాత్రి 7 గంటలవరకు.
హెడ్ అఫీసు. } పగలు 10-30 గంటలనుండి,
44 గోవిందప్పనాయక పేర్లి, బార్ని రోడ్డు, మద్రాసు. } సాయంత్రము 8-30 గంటలవరకు.

THE BUSINESS DIRECTORY

OF INDIA, BURMA & CEYLON

V Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters and Importers, Firms, Factories, Mills, Manufacturers, Merchants and Industries of the principal Cities, Ports & Towns of India, Burma & Ceylon.

Price Rs. 10-0-0 per Copy Net.

TESTIMONIALS.

Jam-e-Jamshed, Bombay.

Within the eight hundred and odd closely printed page of the book is a mass of useful information relating to the chief cities of India that ought to satisfy the requirements of the most exacting business houses. The information is classified and arranged according to the cities alphabetically that relating to the Presidency towns of Bombay, Madras, Calcutta and Colombo being almost complete and authoritative. A brief but interesting introductory note precedes the information given about each town or place of commercial importance, a feature that adds considerably to the usefulness of the Directory. We can recommend the book to business houses in search of an up-to-date all-India Directory at a price which is by no means prohibitive.

Ceylon Daily News, Colombo.

A new Directory has been issued by the Kanara Press of Madras which will be a useful addition to the libraries of business houses in India, Burma, and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct and the volume serviceably bound.

Ceylon Observer, Colombo.

We have received a copy of the Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 from the Kanara Press, Madras. It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places in the above-mentioned countries. In the foreign section I given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Hindu, Madras

The Business Directory, prepared by the Business Directory Co., "Kanara Press Buildings," Madras, is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses.

In all important towns and cities of India, Burma and Ceylon arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of foreign Banks and Firms such as those in Buenos Ayres, Cape Town, Soerabaya, Darban, Kobe, Penang, Shanghai, Singapore, Sydney and names of Firms in U. S. A. and Germany interested in trade with India are also given.

The Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important town of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief town of India have been treated under different sections, sometime with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

Editor, The British Printer, London.

You are to be congratulated upon the success of this very substantial volume.

Madras Mail.

We have received from the Kanara Press, Madras copy of the Business Directory of India, Burma and Ceylon for the current year. It is a well-got-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, no only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. Prefixed to the volume is much valuable information regarding business abbreviations weights and measures, Indian Customs duties, etc. A short descriptive account of the principal cities of India is also included and altogether the publication should prove of great use to merchant and tradesmen on the look-out for improving their business.

BUSINESS DIRECTORY COY.,
15, Angappa Naick Street, MADRAS.

పరీక్షకు నిలచి ఖ్యాతిగాంచిన

శుక్లనష్టము

మాత్రము 50 కి రూ 1-4-0

చిరునామాలు విరళముగా వ్రాయవలెను. టవర్ అండు కో, ఏలూరు, (కృష్ణాజిల్లా)

పూతని పైత్యరోగములకు సీసా 1-కి రు 1-0-0

మహాషధి జ్ఞాపకకృతి సీసా 1 కి రు 1-10-0

సంజీవి రక్తశుద్ధికి రేవ్యాంతు 20 కి రు 5-0-0

హస్తాక్షర శ్రేయోకము, ఏకెంట్లు కావలెను.

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము

(1) జాతకచక్రము (కుండలి) యొక్కచక్రముగాని (2) పుట్టివెడి, జననకాల ఘడియముగాని (3) జాతకునియొక్క జన్మ నామము, (కుంతిపురమున్ను, మాట ఉత్తరము ప్రాయమును నుండుగాని, ఈ మాటలతో నేదియో యొకటి మాట బంపియే దిల, జాతకునియొక్క మామము స్వభావము, శరీరాలోగ్యము, భవనంపాదన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంపాదము, శత్రు సాఖ్యము, ఉద్యోగము చివరము మొదలగు 25 సంకతులు దాఖలా కొరకు వ్రాసిండుగా రు 1-4-0 అకు వి. పి. గా పంపెదము. ఈ వ్రాసిన సంకతులు సరిగా నున్నయెడల, జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము అఖండరకు, జరుగబోవు బ్రతివలెనర ఫలములు, అనగా, మహాదశ, అంతర్దశఫలములు గల పూరా జాతకము కాత్రుసమ్యక్తముగా రాయుచేసి పంపెదము. పూరా జాతకమునకు రు 5-00, అరుసు. 6-200, అదృష్ట్యముయగా పంపవలెను. దీక్కిన 8 రూపాయలకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము:— ముందు జగముబోవు ఓక సంవత్సరపు ఫలము సెలవవారిగా వ్రాయుటకు చార్జ్ రు. 1-4-00, జన్మనక్షత్రమును గాని లేక జన్మనామముగాని తెలిపిన చాలెను.

930 ఆంధ్ర వేంకటేశాస్త్రి 'దైవజ్ఞుడు' గోపాలపురం కొత్తపేటపొమ్మ, గోదావరిజిల్లా.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య సభ

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (1)

భృగువతి

సంపుట 1

సంపుట 1

అమృతమృతములు మనముల మూర్తి మార్గమునండి చిముకల స్రవించుచుండెడి, తెల్ల కెగ, పచ్చ కెగ, రక్త కెగ, నీరు కురుకు, శాశ్వతము, మూత్రము బొట్టు బొట్టుగా బడుట మాటి మాటికి మూత్రము విసర్జన చేయుట, పొత్తికడుపు నరములు తిరిగియుట, మూత్రము వచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట, యిటువంటి లక్షణములు గల శిశువులకు సామాన్యములను యెడలంబ, వివర్తితమును, మరియు మూత్రముగ సంభవించిన పెగ్గోగములను! 4కి గంటలొకసారి గుణమును బొందించును. మూత్రవాళమును. క్షితి (అనగా మూత్రపుత్తి) కుభ్రపరచి నరములకు అధిక బలమును కలుగ జేయును. (క్రయము బుడ్డి 1-కి రూ. 1-12-0) ట్యాంకును చూచి, పోస్టిల్ వర్తమాలు జేరుగా నివ్వవలయును. మా మందుల శాపితాను, కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

అయుర్యే చా శ్రమం, నెం. 41 ఆచారప్పన్ విధి, మద్రాసు.

రంటి విలాసము:—పండిట్ మదరాసు.

మా బేషధములు (1) మెసర్సు డాక్టర్స్ అండ్ కెం, రత్నన్ బజారువిధి, మదరాసు.
ఈ ప్రక్క తెలుకబడిన (2) మెసర్సు ఎ. రంగయ్య కెట్టి అండ్ కో, 293, ఎస్టాబ్లీష్ మెంట్ రో, మద్రాసు.
చారిత్రక దొరకును. (3) స్వాస్థ్యశాస్త్రుని, పెద్దవిధి, తిరువళ్ళిక్కేణి, మదరాసు.

శ్రేష్ఠమైన సిరాబిల్లలకుబదులు కృత్రిమ సిరాబిల్లలు

మాకాళి శిశువులకు బహు సిరాబిల్లలను వేసి కొందరు కృత్రిమ దాదలు విక్రయించుచున్నట్లు మాకు తెలిసింది. ఈయన అలవాటును మార్చుచుటకై మేము 'యూ గురుకుల' విక్రయ సిరాబిల్లలను తయారుచేయుచున్నాము. విక్రయ సిరాబిల్లలు 'కాంతి', 'ఇంపీయల్' సిరాబిల్లల కంటెను మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవియ, అమృతమృతమైనవియ తెలుసుకోవలెను.

అమృతమృత ప్రతిక ఆధిపత్యము:—“మిక్కిలి కాంతిగల విక్రయ సిరాబిల్లలను నిరాబిల్లలు ఉపయోగించుటకు తగినది, మిక్కిలి మిక్ర్యునుమైనది. యు. సి. చక్రవర్తి కంటెనర్ ఒక సిరాబిల్లయే చాలసిరాబిల్లలును.”

ఒక గ్రోసు ధర కెట్టి బి. బి. 0-11-0, విక్రయ బి. బి. సింహముమార్కు బి. బి. కోను ఏజెం బి. బి. జింక మార్కు కోను ఏజెం, గ్రోసుధర రూ 1-0-0, ఫౌడుటెన్ కలము సిరాబిల్లలు గ్రోసు 1-3 రూ 2-4-0.

(2) ఏనుగమార్కు బి. బి. సిరాబిల్లలు 2 బుడ్ల బ్లూ వైలెట్ సిరాయకును, సింహముమార్కు సిరాబిల్లలు 2 బుడ్ల మిక్కిలి కాంతిగల కలసిరాయకును.

U. C. Chakravarty & Co. Bagbazar, Calcutta.

Delightfully Refreshing.

For Health and Beauty.

“ERASMIC” SOAPS & PERFUMES.

“ERASMIC” Perfumers, LONDON PARIS.
To Be Obtained From All Grocers & Dealers.

చ మ త్కార గణితము.

ఈ గ్రంథములో చమత్కార గణితము, నిర్దిష్టగణితము విశోధగణితము, మనోగణితము, త్విత్తగణిత సమస్యలు, చిత్రములు, అద్భుతములు, చిట్కలు, చిత్తశక్తి, యంత్రకల్పలు, రహస్యలెక్కలు, విశిష్టాధికారము గలపు మంచి జ్ఞానమును, మనోబలమును, తెలివిన కృత్తితము రసవంతములైన చిత్రచిత్రి లెక్కలు ఇందులోనున్నవి. ఈ గ్రంథము వదిలిన విశేషమునం జనమానప్రజలకు, చమత్కారమును, యంత్రము తెలివిన కలుగును. ప్రతివానిదగ్గర నుండవలసిన పుస్తకము. వీరివెల ర 1 య. వి. పి. చార్జి ఆ ర 10 6 ప్రతులు ర 5 య. పలయువారు:— పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, హింగోలు, (గుంటూరు జిల్లా) అని ప్రకటించెను.

శృంగార శ్రీనాథము

శ్రీ నాథ కవి సమగ్ర చరిత్ర ... 2-0-0
చాటుపద్య మణిమంజరి (ద్వితీయ భాగము) ... 1-6-0
ప్రబంధ రత్నావళి. ... 1-8-0
నూనాల్ల ముచ్చట ... 0-2-0

మణిమంజరి మేనేజరు.

3/15 నల్లతెంచి వీధి, తిరువళ్ళిక్కేణి, మద్రాసు.

దే హ ము

అందువిషయమున అవనిమిత మగు జాగత శ్రేయస్కరము. అట్లు ఆరోగ్యము పరమానంద మని ఎల్లరున్నా చెప్పుచున్నా రు కదా, ఇందుకుగాను ఆతంకనిగ్రహమూతలకుడవయోగించవలెను క్రయం 32 కి 1 రూపాయ మాత్రమే మాత్రము చిన్నవి గాని అద్భుతగుణములు వాటిల్లును.

సర్వములుగాను:—

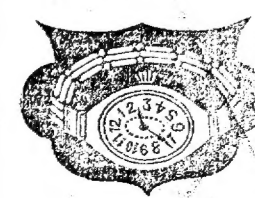
ఆతంకనిగ్రహ బేషధాలయము

29 బాల్కన్ రోడ్, మద్రాసు.

రోల్డ్ గోల్డ్ రిస్ వాచ్

Original Price Rs. 15. Sale Price Rs 7-3-0

యా విశేషముందు కమిషన్ 50% వరకు ఉంటుంది. యా విశేషముందు కమిషన్ 50% వరకు ఉంటుంది.

మా గోల్డ్ రిస్ వాచ్, కృత్తితము లేని మరియు కాలమును చూపును. ఒక ముందు క్లిక్ గా లే, నిదానముగా అయి గోల్డ్ పోపు ఉంటుంది లే నమె నమెనాలో ఉన్నను యిచ్చిజర్ లడ్ నమెనాలో యారు అయి. మా విశేషముందు కమిషన్ 50% వరకు ఉంటుంది. యా విశేషముందు కమిషన్ 50% వరకు ఉంటుంది. యా విశేషముందు కమిషన్ 50% వరకు ఉంటుంది. యా విశేషముందు కమిషన్ 50% వరకు ఉంటుంది.